

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor)

la proiectul de lege privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante (nr. unic 669/MAIA/2024)

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică		
Avizul Ministerului Afacerilor Externe nr. DI/3041.1-8189 din 05 august 2024	Ministerul Afacerilor Externe a examinat proiectul de lege privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante (număr unic 669/MAIA/2024) și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.	-
Avizul Serviciului de Stat „Centrul de Stat pentru Atestarea și Omologarea Produselor de Uz Fitosanitar și a Fertilizanților nr. 395 din 06.08.2024	Prin prezenta, cu referire la. scrisoarea nr. 09-07 I 81238 7 din 26.07.2024, S.S. „Centrul de Stat pentru Atestarea și Omologarea Produselor de Uz Fitosanitar și a Fertilizanților” a examinat proiectul Legii privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante și relevă că nu are propuneri pe marginea proiectului dat.	-
Avizul Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 1335 din 14.08.2024	<p>Agencia de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a examinat proiectul de lege privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante (număr unic 669/MAIA/2024), autor – Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și, ținând cont de competența sa funcțională, comunică următoarele.</p> <p>1) Se propune de a examina suplimentar și de a menționa expres în proiect denumirile autorității care reprezintă organul central de specialitate responsabil de domeniul fertilizanților și a autorității care implementează politica statului în domeniul fertilizanților. Indicarea, conform proiectului examinat, doar a referințelor la ”autoritatea competentă de</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>În contextul principiilor <i>stabilitate și predictibilitatea normelor juridice</i>, astfel cum este prevăzut la art. 3 al Legii 100/2017 privind actele normative pentru a nu admite intervenția repetată în textul Legii de prevederea expresă sau rectificarea conform reorganizărilor a organului central de specialitate responsabil de domeniul fertilizanților și a autorității care implementează politica statului în domeniul fertilizanților.</p> <p>Conform reglementărilor privind Statutelor Autorităților este stabilită sfera de activitate și nu pot fi admise interpretări în acest sens.</p>

	<p>elaborarea politicilor” și ”autoritatea competentă” poate crea confuzie și o lacună normativă cu un impact negativ asupra domeniului de referință, ținând cont de faptul că acest proiect vizează un act normativ cadru în domeniul îngrășămintelor, care reglementează plasarea pe piață a produselor fertilizante și eliminarea barierelor în calea comerțului.</p>	
	<p>2) Cu referire la art. 26 alin. (10) din proiect propunem următoarele: - se va revedea conținutul primei propoziții, deoarece textul normei nu are o finalitate; - se vor substitui cuvintele ”Drepturile de autor” cu cuvintele ”Drepturile de proprietate intelectuală”, deoarece potrivit variantei engleze a art. 24 din Regulamentul UE 2019/1009 este stabilită necesitatea protejării drepturilor de proprietate. Menționăm că, dreptul de autor este unul din componentele proprietății intelectuale.</p>	Se acceptă
<p>Avizul Grupului de Lucru al Comisiei de Stat privind Reglementarea Activității de Întreprinzător prin demersul CS nr. 38-78-9190 din data de 14.08.2024</p>	<p>Prevederile alin. (3) al art. 3 din proiectul legii stabilesc, că <i>produsele fertilizante MD care nu sunt în conformitate cu prezenta Lege pot fi introduse pe piață numai în scopul evaluării eficacității și testării de laborator cu acordul scris al autorității autorizante, care se eliberează gratuit și în termen de 3 zile lucrătoare de la data notificării.</i> Prevederile respective referitor la acordul autorității autorizante vor genera un act permisiv și este necesar de prezentat argumente în Nota de fundamentare referitor la așa abordare</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Nota de fundamentare a fost completată cu argumente referitoare la necesitatea acordului autorităților la introducerea în scopuri de testare a produselor fertilizante MD</p>
	<p>Totodată, proiectul de lege prevede noțiunile <i>Autoritatea competentă de elaborarea politicilor și Autoritatea competentă.</i> Pentru a evita situații de interpretări diferite și de conflict, este necesar de prevăzut și noțiunea autoritate autorizantă.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Art. 2 a fost completat cu noțiunea autorității autorizate</p>
	<p>Prevederile alin. (1) al art. 4 din proiectul legii stabilesc, că <i>un produs fertilizant UE: a) îndeplinește</i></p>	Se acceptă parțial

cerințele aprobate de Autoritatea competentă de elaborarea politicilor pentru categoria funcțională relevantă de produse; b) îndeplinește cerințele aprobate de Autoritatea competentă de elaborarea politicilor pentru categoria sau categoriile de materii componente relevante; și c) este etichetat în conformitate cu cerințele de etichetare stabilite de Autoritatea competentă de elaborarea politicilor.

Pentru a asigura un nivel mai înalt de predictibilitate, considerăm că cerințele respective necesită a fi stabilite prin hotărâre de Guvern. Obiecție valabilă și pentru lit. b) al alin. (2), art. 41 (referitor la stabilirea condițiilor generale de transportare și depozitare de către autoritatea competentă de elaborare a politicilor), alte prevederi care stabilesc atribuții pentru această autoritate de a adopta cerințe și condiții de activitate pentru agenții economici.

La respectarea principiului de *oportunitate, coerență, consecutivitate, stabilitate și predictibilitatea normelor juridice*, astfel cum este prevăzut la art. 3 al Legii 100/2017 privind actele normative, prevederile alin. 1) al art. 4 din Proiectul de Lege sunt prevăzute în Anexele Regulamentului UE. Aceste norme nu pot fi interpretate, întrucât constituie obiectul armonizării. Întrucât normele date au fost și sunt actualizate des (

- REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2021/1768 AL COMISIEI din 23 iunie 2021
- REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2021/2086 AL COMISIEI din 5 iulie 2021
- REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2021/2087 AL COMISIEI din 6 iulie 2021
- REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2021/2088 AL COMISIEI din 7 iulie 2021
- REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2022/1171 AL COMISIEI din 22 martie 2022
- REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2022/1519 AL COMISIEI din 5 mai 2022
- REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2023/409 AL COMISIEI din 18 noiembrie 2022
- REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2024/1682 AL COMISIEI din 4 martie 2024),

pentru a respecta coerența cu actul UE în timp, la recomandarea experților contractați de delegația UE la Chișinău prin contractul 2020/415-097; EuropeAid/139112/DH/SER/MD aceste prevederi sunt recomandate a fi preluate prin Ordinul Ministerului de resort.

Totodată, conform relatărilor aceluiași experți, care sunt reprezentanții statului membru în Comitetul pe lângă Comisia UE, se intenționează să prezinte propuneri pentru includerea de noi CMC-uri în Anexa II la Regulamentul (UE) 2019/1009, precum și modificări planificate privind polimerii și microorganismele.

Totodată, pentru a respecta un nivel mai înalt de predictibilitate au fost stabilite la art. 5 alin. (7) că *Guvernul aprobă Proceduri de evaluare a conformității ale produselor fertilizante*, care sunt în strânsă legătură cu *categoriile funcționale ale produselor fertilizante*.

Proiectul legii, conform articolului 5, conține prevederi care ridică semne de întrebare referitor la faptul, că astfel de atribuții pot fi stabilite pentru Autoritatea competentă de elaborarea politicilor. Spre exemplu, la alin. (1) este prevăzut că *Autoritatea competentă de elaborarea politicilor este împuternicită să aprobe și ajusteze, Categoriile funcționale de produse („CFP”) pentru produsele fertilizante UE, cu excepția valorilor-limită pentru cadmiu și a definițiilor sau a altor elemente referitoare la domeniul de aplicare ale categoriilor funcționale de produse decât cele stabilite în Uniunea Europeană, precum și Categoriile de materii componente, Cerințe de etichetare pentru produsele fertilizante, și să le actualizeze în vederea adaptării acestora la progresul tehnic și a facilitării accesului la piața internă a produselor fertilizante UE. Atunci când adoptă acte delegate care introduc noi valori-limită pentru contaminanți în Categoriile funcționale de produse („CFP”) pentru produsele fertilizante UE, Autoritatea competentă de elaborarea politicilor ia în considerare avizele științifice ale Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară, ale Agenției Europene pentru Produse Chimice sau ale Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, după caz. Prevederile alineatului (6) stabilesc, că Autoritatea competentă de elaborarea politicilor în baza evaluărilor criteriilor de biodegradabilitate efectuate de Comisia Europeană pentru polimerii, care au scopul să controleze pătrunderea sau retenția apei, ale Categoriilor de materii componente și ale metodelor de testare pentru verificarea conformității cu respectivele criterii aprobă criteriile respective în temeiul alineatului (1). Recomandăm argumentarea unor astfel de prevederi, cât și altor prevederi din proiectul legii referitor la atribuțiile Autorității competente de elaborarea politicilor prin prezentarea*

Se acceptă parțial

Nota de fundamentare a fost completată cu exemplificări referitoare la nivelul de cadmiu.

La respectarea principiului de *oportunitate, coerență, consecutivitate, stabilitate și predictibilitatea normelor juridice*, astfel cum este prevăzut la art. 3 al Legii 100/2017 privind actele normative, prevederile competențelor au fost preluate din Recomandările experților contractați de delegația UE la Chișinău. Întrucât Categoriile funcționale de produse și Categoriilor de materii componente și ale metodelor de testare pentru verificarea conformității sunt stabilite în Anexele I și II al Regulamentului UE 2019/1009 și nu pot fi interpretate, acestea urmează să fie transpuse prin ordinul MAIA. Totodată, ce ține de nivelul de contaminanți, Uniunea Europeană a prevăzut stabilirea nivelurilor de referință în dependență de conținutului acestora existent în sol, lăsând la latitudinea statelor membre, în concordanță cu avizele autorităților de resort (EFSA șa), de a facilita comerțul cu produse fertilizante UE. Totuși, unii contaminanți (cadmiu) a fost intens dezbătut la nivelul parlamentului UE. Astfel, 8 state membre au reguli pentru niveluri mai scăzute de cadmiu (CZ, DE, DK, FI, HU, NL, SE, SK) – acestea fiind protejate conform studiilor EFSA. Acest lucru, împreună cu etichetarea și revizuirea voluntară ar trebui să încurajeze niveluri mai scăzute de cadmiu în îngrășăminte ([Accumulation of cadmium and uranium in arable soils in Switzerland - ScienceDirect](#)).

În cazul în care un îngrășământ organo-mineral are un conținut total de fosfor (P) mai mare sau egal cu 5 % din masă echivalent pentaoxid de fosfor (P₂O₅) („îngrășământ fosfatic”), contaminanții dintr-un îngrășământ organo-mineral nu trebuie să depășească 60 mg/kg pentaoxid de fosfor (P₂O₅), iar pentru un conținut total de fosfor (P) mai mic de 5 % din masă echivalent pentaoxid de fosfor (P₂O₅) contaminanții dintr-un îngrășământ organo-mineral nu trebuie să depășească 3 mg/kg substanță uscată.

Astfel, pentru a nu admite interpretări, criteriile/cerințele față de produsele fertilizante rămân a fi transpuse conform celor stabilite de Parlamentul UE.

	<p>unui tabel comparativ la Nota de fundamentare, prin care vor fi prevăzute normele legislației UE, care stabilesc așa împuterniciri pentru autoritățile unui stat.</p>	
	<p>Prevederile alin. (7) al art. 5 din proiectul legii stabilesc, că Guvernul aprobă Proceduri de evaluare a conformității ale produselor fertilizante și le actualizeze în vederea adaptării acestora la progresul tehnic și a facilitării accesului la piața internă a produselor fertilizante. Totodată, prevederile alin. (1) al art. 6 stabilesc, că atunci când își exercită competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 5, Autoritatea competentă de elaborarea politicilor aprobă un act distinct cu privire la fiecare categorie de materii componente. Respectivetele acte includ toate modificările aduse Categoriilor funcționale de produse („CFP”) pentru produsele fertilizante UE, Cerințelor de etichetare pentru produsele fertilizante UE și Procedurilor de evaluare a conformității ale produselor fertilizante UE care sunt necesare ca urmare a modificărilor Categoriilor de materii componente.</p> <p>Prevederile respective nu pot fi acceptate din considerentele expuse supra. Totodată, se atestă neconcordanțe referitor la autoritatea care aprobă Proceduri de evaluare a conformității ale produselor fertilizante. Obiecție valabilă și pentru alin. (1) al art. 17, alte prevederi din proiectul legii.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Atunci când își exercită competența de a adopta acte delegate în conformitate cu articolul 42 al Reg. UE, Comisia adoptă un act delegat distinct cu privire la fiecare categorie de materii componente prevăzută în anexa II. Respectivetele acte delegate includ toate modificările aduse anexelor I, III și IV care sunt necesare ca urmare a modificărilor anexei II.</p> <p>Astfel, art. 17 alin. (1) a fost ajustat.</p>
	<p>Prevederile alin. (1) al art. 7 din proiectul legii stabilesc, că <i>procedura de includere și eliminare a produselor fertilizante de pe lista de identificare (denumită în continuare „descrierea procedurii”) se aprobă de către Autoritatea competentă de elaborarea politicilor.</i> Prevederile respective nu pot fi acceptate și necesită a fi excluse, deoarece procedura în cauză este similară cu eliberarea/retragerea unui act permissive și necesită a fi reglementată de lege. Astfel, se va</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Proiectul de Lege a fost completat cu prevederi privind includerea în Lista de identificare prin procedura aprobată de Guvern conform alin. (4) art. 4¹ al Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.</p> <p>Alin (3) a fost completat cu lista de acte ce urmează a fi prezentate suplimentar la cererea de includere în lista de identificare.</p>

	<p>completa proiectul în cauză cu norme procedurale, inclusiv condiții, sau se vor stabili norme de trimitere la legea care reglementează procedura respectivă.</p>	
	<p>Prevederile alin. (7) al art. 7 din proiectul legii stabilesc, că <i>un produs fertilizant introdus în mod legal pe piața internă a unui stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European este inclus gratis în lista de identificare fără a aplica cerințele menționate la alineatul (2) din prezentul articol. Operatorul economic trebuie să prezinte autorității autorizate o cerere de includere a produsului fertilizant în lista de identificare și un document care să justifice introducerea legală pe piața internă a unui stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European.</i> Totodată, prevederile alin. (2) al art. 8 stabilesc, că <i>înainte de a introduce pe piață produse fertilizante UE, producătorii întocmesc documentația tehnică și efectuează procedura relevantă de evaluare a conformității menționată la articolul 15 sau dispun efectuarea acesteia.</i> Menționăm, că articolul 15 prevede prezumția de conformitate ale produselor fertilizante UE. Pentru a evita situații de interpretări diferite și de conflict, prevederile respective necesită a fi clarificate. Obiecție valabilă și pentru alin. (2) al art.10</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Produsele fertilizante de la art. 7 alin. (7) sunt produsele fertilizante plenipotențiar MD, pe când art. 8 alin. (2) se referă la produsele fertilizante UE, care nu fac obiectul includerii în lista de identificare.</p>
	<p>La articolul 12 sunt necesare modificări redacționale, cuvântul „regulament” fiind substituit cu cuvântul „lege”.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>Prevederile alin. (1) al art. 23 din proiectul legii stabilesc, că <i>Autoritatea competentă de elaborarea politicilor este autoritatea responsabilă de notificare, stabilire și îndeplinire a procedurilor necesare pentru evaluarea și notificarea organismelor de evaluare a</i></p>	<p>Nu Se acceptă</p> <p>Conform expertizei MJ nr. 04/2-8714 din 01.10.24 Dispoziția de la art. 32 din proiect, în conformitate cu care organismul național de acreditare care a constatat sau a fost informat că un organism notificat nu mai îndeplinește cerințele prevăzute la art. 26 sau că nu</p>

	<p><i>conformității și de monitorizarea organismelor notificate, inclusiv de respectarea articolului 28. Prevederile respective ridică semne de întrebare, deoarece aceeași autoritate va stabili reguli și le va aplica. Totodată, așa atribuții sunt discutabile, deoarece organismele de evaluare a conformității sunt acreditate (li se retrage acreditarea) și supravegheate de către organismul național de acreditare. În acest context ridică semne de întrebare și prevederile alin. (2), care stabilesc că <i>evaluarea și monitorizarea menționate la alineatul (1) se efectuează de organismul național de acreditare în conformitate cu prevederile Legii nr. 235/2011. Obiecție valabilă și pentru alin. (3) și (4), art. 24, art. 29, 30, 32.</i></i></p>	<p>își îndeplinește obligațiile informează autoritatea de notificare se va revizui prin prisma art. 23 din proiect în conformitate cu care Organismul național de acreditare este autoritatea responsabilă de notificare, stabilire și îndeplinire a procedurilor necesare pentru evaluarea și notificarea organismelor de evaluare a conformității. Ținând cont că, organismul național de acreditare este autoritatea responsabilă de notificare, rezultă că organismul național de acreditare nu se poate informa pe sine însuși (...).”.</p>
	<p>Prevederile alin. (7) al art. 26 din proiectul legii stabilesc, că <i>personalul responsabil de îndeplinirea sarcinilor de evaluare a conformității dispune de: a) o pregătire tehnică și profesională solidă pentru toate activitățile de evaluare a conformității pentru care organismul de evaluare a conformității a fost notificat. Recomandăm excluderea cuvântului „solidă” pentru a evita situații de interpretări diferite și de conflict. Totodată prevederile alin.(10) sunt expuse incert și nu oferă finalitate.</i></p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>Prevederile alin. (3) al art. 42 din proiectul legii stabilesc, că <i>utilizatorii de produse fertilizante UE și de produse fertilizante MD incluse în lista de identificare păstrează evidența produselor în registre de evidență, al căror model se aprobă de către Autoritatea competentă de elaborare a politicilor. Aceste registre se înregistrează la subdiviziunea teritorială a Autorității Competente pe raza de activitate a utilizatorului. Prevederile referitor la înregistrarea</i></p>	<p>Se acceptă Înregistrarea se va efectua prin notificarea Autorității competente pe raza de activitate a utilizatorului de produse fertilizante.</p>

	registrelor necesită a fi detaliate, fără a stabili norme similare obținerii unui act permisiv.	
	<p>Prevederile art. 43 (în denumire și partea introductivă) din proiectul legii se referă acțiunile/inacțiunile care constituie încălcare a normelor de fabricare, import, transportare, depozitare, comercializare și utilizare a produselor fertilizante. Prevederile articolului nu conțin norme referitor la activitățile incluse în denumire și partea introductivă a articolului (referitor la transportare, depozitare, etc.). Totodată, în calitate de încălcare este prevăzut <i>nerespectarea altor reguli, cerințe și interdicții prevăzute de prezenta lege</i>. Prevederile respective nu pot fi acceptate și necesită a fi excluse, deoarece sunt incerte. Ridică semne de întrebare și prevederile expuse la lit. d). Totodată, denumirea și partea introductivă a articolul 43 necesită a fi reformulate, fiind prevăzute doar cuvintele „Încălcări” și „Constituie încălcări”.</p>	<p>Se acceptă A fost completată cu prevederi ce constituie încălcări depozitare și transportarea produselor fertilizante</p>
	<p>Ridică semne de întrebare și sancțiunile cu măriri considerabile prevăzute la art. 44 și este necesar de a prezenta în Nota de fundamentare argumentele de rigoare, totodată fiind completat și tabelul comparativ. Prevederile art. 45 (Circumstanțe atenuante și agravante) și 46 (Termenul de aplicare a amenzilor), ca și a art. 44 (Sancțiuni) nu pot fi stabilite în acest proiect de lege, deoarece sunt norme care trebuie să fie parte a Codului contravențional.</p>	<p>Se acceptă Prevederi excluse</p>
	<p>Analiza Notei de fundamentare din punct de vedere a corespunderii cu Legea 100/2017 <i>Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ</i> Sub punctul 2.2 necesită a fi completat conform rigorile expuse în Anexa nr. 1 la Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Astfel, deoarece este</p>	<p>Se acceptă Problema identificată în preambulul actului UE sunt enunțate prin adaptarea la specificul național și încep a fi relatate după Fig. 1. Prevederile asupra problemei enunțate în actul UE au fost menționate conform prevederilor Anexei nr. 1 al Legii 100/2017.</p>

	<p>prezentat un proiect de act normativ cu relevanță UE se va face referință la problemele reflectate în analiza de impact elaborată de instituțiile UE și/sau la problema enunțată în preambulul actului UE, adaptate specificului național.</p>	
	<p><i>Obiectivele urmărite și soluțiile propuse</i> La sub punctul 3.1 este necesar de descris doar obiectivele urmărite prin adoptarea actului normativ, care sunt legate de situația și problemele abordate. Astfel, informația referitor la <i>liberalizarea pieței cu produse fertilizante nu doar a celor cu marcaj CE pe piața autohtonă, dar și oferirea posibilității producerii pe teritoriul Republicii Moldova a astfel de produse și integrarea prin recunoaștere a Republicii Moldova și politicile de supraveghere a pieței pentru produsele fertilizante</i> este irelevantă și necesită a fi exclusă, deoarece este instrument de soluționare a problemei abordate. Și informația referitor la: <i>Reducerea sarcinii administrative care rezultă din normele naționale divergente și aplicarea incompletă a recunoașterii reciproce a produselor fertilizante; Să asigure coerența cu alte legislații existente ale UE pentru a sprijini investițiile în noi oportunități economice pentru operatorii publici și privați</i> necesită a fi exclusă din considerentele expuse. Totodată, este necesar de expus rezultatele scontate după adoptarea și implementarea actului normativ. Obiectivele și rezultatele scontate trebuie expuse în mod măsurabil, realist, cuantificat și fixat în timp.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>La sub punctul 3.2 este necesar de identificat opțiunea/opțiunile alternative și riscurile lipsei de intervenție. La selectarea opțiunii/opțiunilor alternative se descriu cele mai realiste opțiuni care ar putea să soluționeze problema pentru atingerea obiectivelor, inclusiv riscurile de nereglementare. Deoarece este</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>prezentat un proiect de act normativ cu relevanță UE, este necesar de examinat, în calitate de opțiuni alternative, diferite perioade de intrare în vigoare sau soluții de implementare oferite de actele respective.</p>	
	<p><i>Analiza impactului de reglementare</i> La subpunctul 4.3 nu este prezentat impactul intervenției propuse asupra sectorului privat din Republica Moldova. Este prezentată informație referitor la costuri relevantă pentru piața UE. La acest sub punct este necesar de descris impactul asupra sectorului privat, după grupuri relevante, precum genuri de activități economice, mărimea afacerii, amplasamentul regional și alte caracteristici, sau de explicat motivul de ce nu a fost analizat acest impact. Totodată, este necesar de indicat costurile de conformare, inclusiv cele administrative, impacturile asupra IMM-urilor, prin care se determină pe cât de disproporționat ar putea fi afectate diferite tipuri de IMM-uri, inclusiv în comparație cu întreprinderile mari, impacturile asupra concurenței, alte impacturi relevante.</p>	<p>Se acceptă <i>(Urmează să fie ajustat conform obiecției)</i></p>
<p>Avizul Cancelariei de Stat nr. 14-69-9272 din 16 august 2024</p>	<p>Urmare a examinării proiectului de lege privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante (număr unic 669/MAIA/2024), autor – Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, comunicăm următoarele. Pentru a ne asigura că transpunerea reglementărilor UE are loc în concordanță cu sistemul național de control existent, se propune expunerea textului art. 37 alin. (2), în următoarea redacție: „Produsele fertilizante UE sau produsele fertilizante MD sunt supuse controlului conform prevederilor Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat”, iar la alin. (1) al aceluiași articol, după textul „Supravegherea pieței produselor fertilizante”, se propune completarea cu</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>textul: „se efectuează conform prevederilor Legii nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor”.</p> <p>În tot textul se operează cu termenul „unitate convențională” fără a se specifica mărimea monetară a unei unități convenționale sau referința la un act normativ în care se stabilește acest cuantum. Astfel, se recomandă ajustarea normelor corespunzătoare în proiect, în dependență de opțiunea aleasă.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Conform obiecție GL CSRAÎ prevederile art. 44 au fost excluse</p>
<p>Aviz Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Rurale nr. 21-4452 din 23.08.2024</p>	<p>Urmare examinării proiectului de lege privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante, nr. unic 669/MAIA/2024, în limita competențelor funcționale, comunicăm lipsă de obiecții și propuneri.</p>	-
<p>Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor, aviz nr. 13-4391 din 22.08.2024</p>	<p>Cu referire la scrisoarea nr. 18-69-8543 din 29.07.2024, privind avizarea de compatibilitate a proiectului de lege privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante (număr unic 669/MAIA/2024), Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (în continuare - Agenția) comunică următoarele.</p> <p>1. La art. 2 Definiții, „produse fertilizante MD”, se propune de a fi substituită semnificația „produselor fertilizante fără marcaj CE” cu sintagma „produse fertilizante fără marcaj CE și incluse în lista de identificare ale produselor fertilizante MD”. Noțiunea propusă denotă o claritate pentru agenții economici importatori de produse fertilizante și pentru angajații Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor în sensul aplicării/interpretării Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Condițiile pe care trebuie să le întrunească produsele fertilizante MD sunt stabilite la art. 4 alin (2). Cerințele față de produse nu fac de regulă obiectul definirii. Conform prevederilor art. 54 alin (1) lit h) și d) noțiunile trebuie să fie monosemantice, pe cât este posibil, și cu evitarea utilizării frazeologice.</p>
	<p>2. La art. 10 Obligațiile importatorilor, se propune de a completa alin. (13) cu lit. e), lit. f), lit. g) cu următorul conținut: e) actul prin care se face dovada dreptului de proprietate asupra depozitului specializat, înregistrat oficial, sau de pe contractul de arendă a acestuia; f) certificatul de calitate, eliberat de producătorul produsului respectiv; g) confirmarea producătorului</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Întrucât condițiile de depozitare depind și de ambalajul și tipul produsului fertilizant, necesitatea deținerii, pentru unele tipuri de produse fertilizante și ambalaje, a unui depozit înregistrat oficial dispăre. Odată ce producătorul ambalează și indică în fișa cu date de securitate că depozitarea poate fi specifică – obligația depozitării poate decădea. Pentru a nu pune impedimente în calea comerțului, în</p>

	<p>pentru companiile reambalatoare - în cazul importului de fertilizanți pentru comercializare în ambalaj mic. Propunerile menționate vor îmbunătăți textul legii și va indica expres actele necesare ce se anexează la notificare.</p>	<p>modelul de notificare stabilită de autoritatea de notificare poate fi indicată unde va avea loc depozitarea, dacă aceasta reiese din fișa cu date/tehnică de securitate.</p> <p>Pentru necesitatea certificatului de calitate, prevederile ce au stat la baza Regulamentului UE sunt că, funcțiile diferite ale produselor justifică exigențe diferite în materie de siguranță și de calitate a produselor, adaptate la diferitele lor utilizări preconizate. Produsele fertilizante ar trebui, prin urmare, să fie împărțite în diferite categorii funcționale de produse și fiecare dintre aceste categorii ar trebui să îndeplinească cerințe specifice în materie de siguranță și de calitate.</p> <p>Produsele, conform prevederilor proiectului de Lege, vor stabili cerințele de calitate pentru diferite categorii funcționale de produse. Totodată, este prevăzută implicarea organismelor notificate în ceea ce privește evaluarea conformității produselor fertilizante UE. Ulterior, aplicarea marcatului CE este sub răspunderea organismului notificat.</p> <p>Astfel, pentru a nu interpreta ca o condiție ce ar sta în calea comerțului cu produse fertilizante, cerințele de calitate pot fi evaluate în baza Cerințelor aprobate în conformitate cu prevederile art. 5 al prezentului proiect de Lege.</p> <p>Prevederile art. 13 al prezentului proiect de Lege prevede relația dintre importatori, distribuitori și producători în cazul ambalării și reambalării și obligațiile ce reiese din această intenție. Menținerea prevederilor de prezentare în notificare a permisiunii nu va aduce îmbunătățiri la proiectul de Lege.</p>
	<p>Suplimentar, la art. 10 Obligațiile importatorilor, se propune modificarea alin. (13) - Importatorii notifică autoritatea competentă, conform modelului de notificare stabilit de aceasta, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de intenția introducerii în țară a produselor fertilizante și nu 24 ore cum este indicat în proiect. Termenul de 24 ore pentru examinarea și luarea deciziei de admitere sau respingere a importului este insuficient, mai ales în perioada sezonieră. Mai mult, termenul de 3 zile este unul suficient și proporțional pentru a se întreprinde măsurile ce se impun de către angajații Agenției, or în</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Termenul de notificare, astfel cum este prevăzut la capitolul V <i>Comunicarea în cadrul procedurii administrative</i> al Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018, nu prezumă îngrădirea dreptului introducerii pe piață a produselor, prin respingerea importului Astfel, termenul de examinare trebuie și poate fi justificat prin raportul funcționarilor implicați în examinarea notificărilor și numărul de dosare examinate, cu concluzionarea eficienței acestora și includerea în nota de fundamentare.</p>

	termen de 24 ore, activitatea de rigoare, în condițiile în care este un volum imens de notificări, nu este suficient.	
	Totodată, la art. 10 Obligațiile importatorilor, se propune de completat cu alin. (14) - Conținutul fișei tehnice de securitate, în care se va regăsi informația stipulată în art. 13, alin. (21) din Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice și anume: - identificarea substanței/amestecului și a societății/întreprinderii; - identificarea pericolelor; - compoziție/informații privind componenții (ingredientele); - măsuri de prim-ajutor; - măsuri de combatere a incendiilor; - măsuri împotriva pierderilor accidentale; - manipulare și depozitare; - controlul expunerii/protecția personală; - proprietăți fizico-chimice; - stabilitate și reactivitate; - informații toxicologice; - informații ecologice; - considerații privind eliminarea; - informații privind transportul; - informații privind reglementarea; - alte informații.	Nu se acceptă Conform alin (5) al art. 55 al Legii nr. 100/2017 privind actele normative, pentru evitarea reproducerii normelor complementare, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, indicându-se denumirea, numărul și anul adoptării, aprobării sau emiterii actului citat.
	5. La art. 43 încălcarea normelor de fabricare, import, transportare, depozitare, comercializare și utilizare a produselor fertilizante, alin. (1) se propune completarea cu lit. g) cu următorul conținut: g) importul, transportarea, depozitarea și fabricarea fertilizanților în lipsa actelor permise eliberate de autoritatea competentă. Pe parcursul activității pe segmentul produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, Agenția uneori se confruntă cu unele activități, care sunt efectuate de agenți economici, în lipsa actelor permise în acest sens. Pentru activități de import, transportare, fabricare, depozitare și comercializare ale acestor produse este necesar deținerea în proprietate sau locațiune/arendă a unui depozit specializat, înregistrat oficial de către Agenție, cu eliberarea prin SIA GEAP a unui Extras privind înregistrarea depozitului pentru păstrarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților - actul de bază pentru respectivul gen de activitate. Iar	Se acceptă

	activitatea agentului economic în lipsa acestui Extras este o încălcare gravă a legislației în vigoare.	
	6. De menționat că, prin proiectul înaintat spre avizare, raporturile juridice dintre importatori, producători, distribuitori și utilizatori cu autoritatea competentă de supraveghere a pieței sunt reglementate prin păstrarea evidențelor și doar la solicitare, eliminând prevederile de raportare obligatorie. Prin urmare, operatorii de produse fertilizante nu sunt obligați să prezinte informația respectivă și nici nu există vre-o pârghie din partea autorității competente în acest sens.	Se acceptă În dependență de riscurile prezentate Autoritatea competentă este în drept să solicite, iar entitățile sunt obligați să prezinte informații în contextul solicitării. Totodată. Alin (7) din proiectului de Lege prevede că posibilitatea ca evidența să fie urmărită prin intermediul Sistemului informațional elaborat în acest sens.
	7. La art. 44 Sancțiuni, la pct.1, rândul 3, cuvântul „primesc” se substituie cu sintagma „se sancționează cu amendă”, în continuare conform textului. În subsidiar și în contextul punerii în aplicare a prevederilor prezentei legi, este obligatoriu modificarea Codului contravențional nr.218/2008 și dedicarea unui articol distinct ce va reglementa fapta ce constituie contravenție și consecvent sancțiunile pentru încălcarea legii	Se acceptă Conform Avizului Grupului de Lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea activității de întreprinzător din 14.08.2023 prevederile art. 44 au fost excluse din proiectul de Lege.
Ministerul Educației și Cercetării cu Avizul nr. 18-69-8543 din 29.07.2024	8. Proiectul înaintat spre avizare necesită o redactare ortografică și gramaticală.	Se acceptă
	Ministerul Educației și Cercetării a examinat proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante (înregistrat cu număr unic 669/MAIA/2024) și propune următoarele modificări. 1) La proiectul de lege: - Articolul 4, denumirea „Cerințe privind produsele” să se expună într-o formulare nouă „Cerințe privind produsele fertilizante”	Se acceptă
	La Articolul 5, după (ii) asigură eficiența agronomică., conținutul alineatului ce urmează să se expună într-o formulare nouă „Autoritatea competentă de elaborarea politicilor ia în considerare avizele științifice ale Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară, ale	Se acceptă

	<p>Agenției Europene pentru Produse Chimice sau ale Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, după caz, când înaintează spre aprobare/ adoptare, acte care includ noi valori-limită pentru contaminanți în Categoriile funcționale de produse („CFP”) pentru produsele fertilizante UE”</p>	
	<p>- La Articolul 5, alineatul (6), să se modifice textul formulat pentru a evita ambiguitatea și a asigura claritate în conținut</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>- La Articolul 10, după alineatul (2), în textul formulat „Dacă importatorul consideră sau are motive să creadă că un produs fertilizant nu este în conformitate cu prezenta lege, acesta nu introduce produsul fertilizant pe piață înainte ca acesta să fie adus în conformitate. În plus, în cazul în care produsul fertilizant UE sau produs fertilizant MD prezintă un risc pentru sănătatea și siguranța oamenilor, a animalelor sau a plantelor, sau pentru mediu, importatorul informează producătorul și autoritatea competentă în acest sens.” să se modifice conținutul „Importatorul introduce produsul fertilizant pe piață doar după aducerea acestuia în conformitate cu prezenta lege. În cazul în care importatorul este sesizat și are argumente că produsul fertilizant UE sau produsul fertilizant MD prezintă un risc pentru sănătatea și siguranța oamenilor, a animalelor sau a plantelor, pentru mediu, importatorul informează producătorul și autoritatea competentă în acest sens.”</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Prevederile alineatului (2) sunt îndreptate să prevină introducerea a produselor neconforme, bazându-se pe considerente. Propunerile de redactare, schimbă și plasează responsabilitatea doar în cazul sesizării.</p>
	<p>2) Adițional, recomandăm, redactarea stilistică pe tot conținutul textului la proiectul de lege.</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Avizul nr. 16/1-2682 din data de 23.08.2024</p>	<p>Cu referire la adresa Cancelariei de Stat nr. 18-69-8543 din 29.07.2024, ce vizează examinarea proiectului de lege privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante (număr unic 669/MAIA/2024), comunicăm următoarele. La general: Proiectul cuprinde prevederi pentru autoritatea competentă de elaborarea politicilor, autoritatea competentă, precum și pentru</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În contextul principiilor <i>stabilitate și predictibilitatea normelor juridice</i>, astfel cum este prevăzut la art. 3 al Legii 100/2017 privind actele normative pentru a nu admite intervenția repetată în textul Legii de prevederea expresă sau rectificarea conform reorganizărilor a organului central de specialitate responsabil de domeniul</p>

	<p>autoritatea autorizată. Dat fiind faptul că nu sunt numite expres autoritățile responsabile pentru sarcinile prevăzute de proiect, se vor crea ambiguități și incertitudine la etapa de implementare a acestei legi atât pentru agenți economici cât și pentru organele cu funcții de supraveghere a pieței. În acest context, pentru a exclude tratări ambigue a prevederilor proiectului se propune prezentarea expresă a denumirii autorității responsabile cu atribuții stabilite de acesta.</p> <p>Proiectul prezintă o distanțare accentuată de la normele europene deoarece produsele fertilizante UE și produsele fertilizante MD, în mai multe articole ale proiectului, se reglementează separat.</p>	<p>fertilizanților și a autorității care implementează politica statului în domeniul fertilizanților.</p> <p>Totodată, conform reglementărilor privind Statutelor Autorităților este stabilită sfera de activitate și nu pot fi admise interpretări în acest sens.</p>
	<p>Nu în ultimul rând este de menționat că, la solicitarea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, în procesul de avizare prealabilă înregistrării proiectului în cauză, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, prin demersul nr.16/1-1975 din 25.06.2024, a propus să fie elaborat proiectul prin hotărâre de Guvern pentru aprobarea Reglementării tehnice aplicabile produselor fertilizante având următoarele argumente.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În temeiul alin (1) și (2) art. 5 al Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, a principiului de previzibilitatea reglementării activității de întreprinzător și, întrucât, sunt stabilite limite de reglementare pentru Guvern și/sau autorităților administrației publice, prevederile proiectului dat poate fi transpus prin intermediul unei Legi.</p> <p>Totodată, întru respectarea prevederilor art. 14 al aceleiași Legi, proiectul dat stabilește norme primare, care la fel pot fi stabilite la nivelul Legii.</p>
	<p>Regulamentul (UE) 2019/1009 face parte din legislația comunitară de armonizare. Legea nr.235/2011 cu privire la activitățile de acreditare și de evaluare a conformității prezintă cadrul legislativ orizontal național pentru legislația comunitară de armonizare în ceea ce privește comercializarea produselor. În temeiul normelor acestei legi se stabilesc cerințe pentru produse și evaluare a conformității acestora. Din altă perspectivă, proiectul prevede (art. 4 și 6) că cerințele pentru produsele fertilizante și procedurile de evaluare a conformității acestora vor fi aprobate de către Autoritatea competentă de elaborare a politicilor în domeniu. Potrivit art. 2 și alin. (6) art.3 din Legea nr.420/2006, activitatea de</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Prevederile art. 6 din proiect vine să stabilească obligația Autorității competente de elaborarea politicilor în domeniul produselor fertilizante de urma modificările aduse la actele privind Categoriile funcționale de produse („CFP”) pentru produsele fertilizante UE, Cerințelor de etichetare pentru produsele fertilizante UE și Procedurilor de evaluare a conformității ale produselor fertilizante UE. Astfel, a fost ajustate prevederile art. 6 pentru a nu admite interpretări și ambiguități.</p> <p>Totodată, urmând prevederile art. 2 și alin. (6) art.3 din Legea nr.420/2006, activitatea de reglementare tehnică prezintă ansamblu de activități privind stabilirea cerințelor față de produse în ceea ce privește securitatea acestora, condițiile de comercializare și utilizare a</p>

	<p>reglementare tehnică prezintă ansamblu de activități privind stabilirea cerințelor față de produse în ceea ce privește securitatea acestora, condițiile de comercializare și utilizare a acestora, privind stabilirea regulilor de supraveghere a pieței și de evaluare a conformității, iar reglementările tehnice se aprobă prin legi sau prin acte normative ale Guvernului și respectă principiile stabilite de legea nominalizată.</p> <p>Urmând ierarhia transunerii actelor juridice ale UE ce țin de legislația comunitară de armonizare, se recomandă transpunerea integrală a Regulamentului (UE) 2019/1009, inclusiv a cerințelor pentru produse fertilizante și procedurilor de evaluare a conformității, într-un singur act normativ, sub formă de reglementare tehnică aprobată prin hotărâre de Guvern. În acest sens, drept temei pentru elaborarea proiectului hotărârii de Guvern privind aprobarea reglementării tehnice relevante pot servi articolul 3 din Legea nr.420/2006 sau articolul 30 din Legea nr.235/2011, legea la care se fac referințe în mai multe articole din proiect</p>	<p>acestora, privind stabilirea regulilor de supraveghere a pieței și de evaluare a conformității, iar reglementările tehnice se aprobă prin legi sau prin acte normative ale Guvernului și respectă principiile stabilite de legea nominalizată, în urma evaluării normelor primare stabilite și cele care reiese din prevederile Reg. UE 2019/1009, au fost separate normele primare ce urmează să fie transpuse prin prevederi Legale conform Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, iar Anexele la Regulamentul UE urmează să fie transpuse prin Hotărâri de Guvern – în special Procedurile de evaluarea conformității și acte normative ale autorităților publice centrale de specialitate, întru a facilita transpunerea la timp a prevederilor ce se ajustează frecvent la nivelul UE din lumina cunoștințelor tehnico-științifice și a securității. Totodată se urmează viziunea consemnată din Procesul verbal nr. 1 al ședinței de lucru a membrilor Guvernului din 9 ianuarie 2024, în vederea diminuării reglementărilor atribuite Guvernului, precum și evaluarea necesităților și posibilităților de debirocratizare și descentralizare a deciziilor .</p>
	<p>Suplimentar, conform ultimilor modificări ale cadrului juridic național privind inițierea, elaborarea și aprobarea a proiectelor de acte ale Guvernului, drept temei pentru emiterea sau aprobarea actelor normative cu sigla UE pot servi Legea nr.112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, precum și Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la UE, din care derivă obligația de armonizare.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Conform alin 2¹ al art. 16 al Legii nr. 100/2017, există condiționalitatea ca, actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome se vor limita la cadrul juridic necesar pentru implementarea legislației UE ori, urmărind recomandarea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării dată în acest sens, rămân a fi netranspuse normele primare.</p>
	<p>La art. art. 3 alin. (3) este stabilit că, „Produsele fertilizante MD care nu sunt în conformitate cu prezenta Lege pot fi introduse pe piață numai în scopul evaluării eficacității și testării de laborator cu acordul scris al autorității autorizante, care se eliberează gratuit și în</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>termen de 3 zile lucrătoare de la data notificării. În acest context, menționăm că norma referitoare la acordul autorității autorizante va genera un act permisiv și considerăm oportun de completa Nota de fundamentare cu argumentele care ar demonstra necesitatea acestui acord. Subsidiar, evidențiem că proiectul de lege prevede noțiunile „Autoritatea competentă de elaborarea politicilor” și „Autoritatea competentă”. În vederea evitării unor situații de interpretări diferite și de conflict, este necesar de a prevedea și noțiunea de „autoritate autorizantă”</p>	
	<p>Articolele 4 și 5 din proiect prevăd că categoriile funcționale de produse („CFP”) pentru produsele fertilizante UE, categoriile de materii componente, cerințele pentru produse fertilizante, cerințele de etichetare a acestora se aprobă de către autoritatea competentă de elaborarea politicilor, iar Procedurile de evaluare a conformității acestora se aprobă de Guvern. Astfel, prevederile din articolul 3 referitor la punerea la dispoziție pe piață și libera circulație a produselor fertilizante „conforme cu prezenta lege” este neîntemeiată și necesită a fi reformulată făcând referința la actul normativ secundar (hotărârea Guvernului), luând în considerare normele din Legea nr.420/2006 indicate mai sus. Obiecția este valabilă pentru tot textul proiectului, acolo unde se stipulează că produsul sau procedurile de evaluare a conformității sunt în conformitate cu prezenta lege.</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Art. 3 al proiectului de Lege vine să reglementeze libera circulație și punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante iar referința de conformitate este o normă juridică generală, astfel cum se prevede la art. 5 al Legii nr. 100/2017. Articolele 4 și 5(dar și altele) vin să specifice normele juridice, permițând utilizarea trimiterea astfel cum este prevăzut la art. 55 alin. (2).</p>
	<p>La articolele 5-7 transpunerea schimbă în mare măsură semnificația textului din Regulamentul UE. In acest sens, este necesară excluderea din competențele autorității competente de elaborarea politicilor a împuternicirilor specifice Comisiei Europene, în speță celor ce țin de adoptarea actelor delegate.</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Urmând prevederile pct. 13, 14, 17 al Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația UE (HG nr. 1171/2018), dar și mecanismele de armonizare a legislației, gradul de compatibilitate al proiectului cu Regulamentul UE a fost determinat ca compatibil, iar în baza expertizei de compatibilitate efectuată de Centrul de Armonizare a Legislației se va realiza și emite declarația de compatibilitate.</p>

		<p>Totodată, conform Regulii confirmate prin Decizia Curții de Justiție a UE în cazul 96/81 Comisia vs. Olanda, țările în curs de aderare, în majoritatea cazurilor au alege liberă cu privire la metodele și tehnicile de armonizare a legislației, deoarece sistemele constituționale și de drept determină faptul dacă armonizarea se efectuează prin lege, sau acte subordonate legii sau printr-o combinație a acestora.</p> <p>La fel, Metodologia de armonizare a legislației, menționează că terminologia de Comisie, Stat Membru ș.a nu pot fi copiate ci înlocuite cu termeni corecți în limba română cu explicația de rigoare. Astfel, Nota de Fundamentare a fost completată în acest sens.</p>
	<p>La alineatul (9) articolul 8 cuvântul „importatorii” este necesar de substituit cu cuvântul „producătorii”, deoarece articolul se referă la obligațiile producătorului. A se vedea Regulamentul UE în varianta engleză sau alte limbi oficiale ale UE, deoarece în varianta română este admisă o eroare tehnică</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Prevederile alin (9) al art. 8 di Reg. UE 2019/1009 prevede expres,„(9) <i>La cererea motivată a unei autorități naționale competente, producătorii îi comunică acesteia toate informațiile și documentația necesară, pe suport de hârtie sau în format electronic, pentru a demonstra conformitatea produsului fertilizant UE cu prezentul regulament, într-un limbaj care poate fi ușor înțeles de către autoritatea în cauză. La cererea respectivei autorități, importatorii cooperează cu aceasta la orice acțiune întreprinsă pentru eliminarea riscurilor pe care le prezintă un produs fertilizant UE pe care l-au introdus pe piață.</i>”</p> <p>Prima parte a alineatului se referă la obligația producătorului la prezentarea actelor ce ar dovedi conformitatea produsului, pe când cea de a doua parte a alineatului se referă la continuitatea asigurării plasării pe piață a produselor conforme, de aceea aceasta se referă la importatori.</p>
	<p>Transpunerea articolului din Regulamentul (UE) 2019/1009 privind prezumția de conformitate a produselor schimbă în mare măsură semnificația textului din Regulamentul UE. În acest caz, prezumția de conformitate cu cerințele Regulamentului nu este asigurată, situația putând conduce la soluții de implementare neconforme cu cerințele UE. Cerința Regulamentului se referă la standarde armonizate ale căror referințe au fost publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene. În conformitate cu prevederile Legii</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>nr.20/2016 privind standardizarea națională standardele armonizate în mod continuu sunt adoptate ca standarde moldovenești. Astfel, se recomandă reformularea transpunerii. O soluție corectă pentru articolul 15 din proiect poate fi cea care urmează: „(1) Produsele fertilizante care sînt conforme cu prevederile standardelor moldovenești care adoptă standarde armonizate ale căror numere de referință au fost publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene sau cu părți ale acestora sînt considerate conforme cu cerințele esențiale prevăzute în anexa nr. ... vizate de acele standarde sau de părți ale acestora. (2) Lista standardelor (moldovenești care adoptă standardele armonizate ale a căror numere de referință au fost publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, prevăzute la alin. (1), se elaborează și se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și industriei alimentare, se actualizează periodic și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”</p>	
	<p>Obiecția este valabilă și pentru articolul 27 prin care se transpune prezumția de conformitate a organismelor de evaluare a conformității.</p>	<p>Nu se acceptă Atâta timp cât un organism de evaluare a conformității îndeplinește cerințele alin (1) art. 26, devine impropriu Regulamentului UE nr. 2019/1009 de a reglementa prezumția de conformitate a unui organism de evaluare a conformității din statele membre UE conform standardelor moldovenești.</p>
	<p>Transpunerea dublă (articolele 17 și 18) în ceea ce privește declarația de conformitate pentru produsele fertilizante UE și cele MD poate conduce la situații în care producătorului să i se ceară mai multe documente decât este necesar. Totodată, proiectul nu menționează despre aplicabilitatea prevederilor ce țin de marcajul CE (articolul 19), notificare și organismele notificate (articolele 22, 26, 28-33, 35) prevederilor respective relevante marcajului SM sau organismelor recunoscute în sensul Legii nr.235/2011. Această disconcordanță creează dificultăți pentru perceperea și implementarea</p>	<p>Nu se acceptă Prevederile art. 19 și 20 din proiectul de Lege care transpun prevederile art. 17 și 18 al Regulamentului UE 2019/1009. În acest sens, Marcajul CE face obiectul principiilor generale prevăzute la articolul 23¹ al Legii nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității fiind stabilite/transpuse norme și condiții pentru aplicarea marcajului CE.</p>

	proiectului. O soluție posibilă este ca prezentul proiect se stabilească un cadru legislativ (unitar) pentru aplicarea acestuia. Exemplu pentru cadru legislativ (unitar) prenotat poate servi partea imperativă din hotărârile de Guvern prin care sunt aprobate reglementările tehnice ce țin de legislația comunitară de armonizare (Hotărârile Guvernului nr.807/2015, nr.808/2015, nr.108/2022, nr.109/2022, nr.518/2022, etc).	
	Dat fiind faptul că proiect transpune Regulamentul UE considerăm ca la dispoziții finale și tranzitorii urmează să fie stabilită prevederea că, după data de aderare RM la UE actul normativ se abrogă.	Nu se acceptă Prevederile proiectului dispune și de norme care reglementează nu doar produsele fertilizante UE. Produsele fertilizante fără marcajul CE dar care sunt conforme rămân a fi nereglementate.
Ministerul Sănătății, Aviz nr 09/3342 din 29.08.2024	Ministerul Sănătății, a examinat proiectul de lege privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante (număr unic 669/MAIA/2024), autor – Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, și conform competențelor funcționale, înaintează următoarele propuneri: La art. 2, „Autoritatea competentă de elaborarea politicilor” precum și „Autoritatea competentă” nu este specificat cine reprezintă aceste autorități și nici nu se face referire la un act legislativ în care este prevăzut. În acest context se recomandă de menționat cine și în ce mod va desemna „Autoritatea”	Nu se acceptă În contextul principiilor <i>stabilitate și predictibilitatea normelor juridice</i> , astfel cum este prevăzut la art. 3 al Legii 100/2017 privind actele normative pentru a nu admite intervenția repetată în textul Legii de prevederea expresă sau rectificarea conform reorganizărilor a organului central de specialitate responsabil de domeniul fertilizanților și a autorității care implementează politica statului în domeniul fertilizanților. Totodată, conform reglementărilor privind Statutelor Autorităților (care sunt aprobate prin Hotărâri de Guvern) este stabilită sfera de activitate și nu pot fi admise interpretări în acest sens.
	La art. 3, alin. (3), se propune de exclus sintagma „pot fi introduse pe piață”, întrucât evaluarea eficacității și testările de laborator trebuie efectuate preventiv introducerii pe piață	Nu se acceptă Întrucât produsele fertilizante fără marcajul CE sunt reglementate ca produse fertilizante MD, acestea pentru a putea fi incluse în lista de identificare aceste vor fi supuse unei proceduri aprobate de Guvern. Totodată, pentru ca să fie demonstrată eficiența unui produs nou în condițiile pedoclimatice ale Republicii Moldova, acestea trebuie să fie testate, iar prevederile alin. (3) oferă posibilitatea neîngrădirii dreptului dat.
	La art. 4, alin. (1) este menționat că: „Un produs fertilizant UE îndeplinește cerințele aprobate de Autoritatea competentă de elaborarea politicilor”, dar	Se acceptă parțial La respectarea principiului de <i>oportunitate, coerență, consecutivitate, stabilitate și predictibilitatea normelor juridice</i> , astfel cum este

nu sunt specificate însăși cerințele. Totodată în continuare, în mai multe articole ale proiectului de lege se face referință la aceste cerințe care de fapt nu sunt enunțate. În Regulamentul (UE) pe care această lege îl transpune, cerințele sunt stipulate suplimentar în Anexă, context în care recomandăm expunerea în proiectul de Lege a cerințelor care urmează să fie aprobate de Autoritatea competentă

prevăzut la art. 3 al Legii 100/2017 privind actele normative, prevederile alin. 1) al art. 4 din Proiectul de Lege sunt prevăzute în Anexele Regulamentului UE. Aceste norme nu pot fi interpretate, întrucât constituie obiectul armonizării. Întrucât normele date au fost și sunt actualizate des (

- REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2021/1768 AL COMISIEI din 23 iunie 2021
- REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2021/2086 AL COMISIEI din 5 iulie 2021
- REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2021/2087 AL COMISIEI din 6 iulie 2021
- REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2021/2088 AL COMISIEI din 7 iulie 2021
- REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2022/1171 AL COMISIEI din 22 martie 2022
- REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2022/1519 AL COMISIEI din 5 mai 2022
- REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2023/409 AL COMISIEI din 18 noiembrie 2022
- REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2024/1682 AL COMISIEI din 4 martie 2024),

pentru a respecta coerența cu actul UE în timp, la recomandarea experților contractați de delegația UE la Chișinău prin contractul 2020/415-097; EuropeAid/139112/DH/SER/MD aceste prevederi sunt recomandate a fi preluate prin Ordinul Ministerului de resort.

Totodată, conform relatărilor aceluiași experți, care sunt reprezentanții statului membru în Comitetul pe lângă Comisia UE, se intenționează să prezinte propuneri pentru includerea de noi CMC-uri în Anexa II la Regulamentul (UE) 2019/1009, precum și modificări planificate privind polimerii și microorganismele.

Totodată, pentru a respecta un nivel mai înalt de predictibilitate au fost stabilite la art. 5 alin. (7) că *Guvernul aprobă Proceduri de evaluare a conformității ale produselor fertilizante*, care sunt în strânsă legătură cu *categoriile funcționale ale produselor fertilizante*.

		Ori, introducerea normelor tehnice la nivel de lege, ar contraveni principiilor de legiferare.
	În art. 4, alin. (2) este specificat că: „Un produs fertilizant MD: a) este inclus în lista de identificare ale produselor fertilizante MD (în continuare – lista de identificare)”, fără a menționa ce reprezintă această listă, cerințele și modul de includere în ea. Este oportun adăugarea explicației în prezentul alineat sau suplینirea art. 2 „Definiții” cu această noțiune nouă „Lista de identificare”.	Se acceptă parțial Conform art. 30 și a notelor de completare la Anexa nr. 1 al Legii nr. 100/2017 informații descriptivă este setată la nivelul Notelor de fundamentare. Totodată, Procedura de includere în lista de identificare va fi stabilită de Guvern, astfel cum este prevăzută de prevederile alin. (1) art. 7.
	La art. 7, alin. (2) „În cazul în care un produs fertilizant MD nu întrunește oricare cerință stabilită în lista de identificare, operatorul economic prezintă unei instituții desemnate de Guvern (denumită în continuare „autoritatea autorizantă”) o cerere de includere a produsului fertilizant MD în lista de identificare”, nu este stipulat care este „autoritatea autorizantă”, competențele acesteia, modul de identificare a acesteia, cerințele către ea etc. În acest context este necesar de explicat expres toate aceste detalii pentru a nu lăsa spațiu de interpretare.	Nu se acceptă În contextul principiilor <i>stabilitate și predictibilitatea normelor juridice</i> , astfel cum este prevăzut la art. 3 al Legii 100/2017 privind actele normative pentru a nu admite intervenția repetată în textul Legii de prevederea expresă sau rectificarea conform reorganizărilor a organului central de specialitate responsabil de domeniul fertilizanților și a autorității care implementează politica statului în domeniul fertilizanților. Totodată, conform reglementărilor privind Statutelor Autorităților este stabilită sfera de activitate și nu pot fi admise interpretări în acest sens.
	La art. 8, alin. (7) se menționează că: „Producătorii se asigură că produsele fertilizante UE sau produsele fertilizante MD sunt însoțite de informațiile necesare în conformitate cu cerințele de etichetare pentru produsele fertilizante stabilite de Autoritatea competentă de elaborarea politicilor”, în același timp, nu este expus când și cum vor fi specificate aceste cerințe. Menționăm, că în Regulamentul (UE) pe care această lege îl transpune, cerințele sunt stipulate expres în Anexă.	Se acceptă parțial Conform dispozițiilor art. 44 Dispoziții tranzitorii și finale, alin. (3) menționează că: <i>Până la 16 iulie 2025, Autoritatea competentă de elaborarea politicilor publică pe pagina web un ghid pentru producători și autoritatea competentă care să ofere informații clare și exemple cu privire la aspectul vizual al etichetei menționate la art. 4 alineatul (1) litera c), iar Guvernul, conform alin. (5) în termen de 12 luni de la data publicării prezentei legi își va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege. Autoritățile competente de elaborarea politicilor. Se aplică prevederile art. 10 al Legii nr. 136/2017 cu privire la Guvern.</i>
	Reieșind din cele menționate, precum și din faptul, că fertilizanții pot conține substanțe chimice cu impact nefast asupra sănătății publice, toate cerințele și criteriile de plasare a acestora pe piață, instituțiile	Se acceptă parțial A fost ajustată Nota de fundamentare

	responsabile precum și competențele profesionale, modalitatea de desemnare a acestora ar trebui stabilite din start pentru a nu lăsa un vid legislativ pe acest domeniu.
Ministerul Mediului, Aviz nr. 13-05/2427 din 28.08.2024	În contextul examinării proiectului de hotărâre proiectul de lege privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante (număr unic 669/MAIA/2024), comunică despre susținerea acestuia cu luarea în considerare a următoarelor: Pe tot parcursul textului proiectului de lege, sintagma „fișa tehnică de securitate” se va substitui cu sintagma „fișa cu date de securitate”, aducând, astfel proiectul în concordanță cu ultimele modificări ale Legii nr. 277/2018 privind substanțele chimice.
	Totodată, atragem atenția că, art. 8, alin. 5 și alin. 6, cât și art. 20, alin. (1) fac referire la „un document care însoțește produsul fertilizant”, utilizându-se astfel un text cu caracter ambiguu și netransparent, care poate crea confuzie în implementarea pe viitor a legii. Prin urmare, în scopul excluderii oricărei incertitudini, urmează a fi indicată concret denumirea acestuia
Ministerul Finanțelor, Aviz nr. 07/5-09/386/1377 din 02.09.2024	La indicația Cancelariei de Stat nr.18-69-8543 din 29 iulie 2024, Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de Lege privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante (număr unic 669/MAIA/2024) și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsă de obiecții și propuneri.
Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Fructe „Moldova Fruct”, Recomandarea prin demersul nr. 39 din 04.09.2024	Ca urmare a demersului Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 0907/118/2387 din 26 iulie 2024, privind avizarea proiectului Hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea proiectului Legii privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante”, Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Fructe „Moldova Fruct” comunică că nu are obiecții sau propuneri, conform domeniilor sale de expertiză.

Se acceptă

Se acceptă

<p>Centrul de armonizare a Legislației, Expertiza de compatibilitate Nr. 31/02-126-9079 din 12 august 2024</p>	<p>Prin prezenta, Centrul de armonizare a legislației prezintă Declarația de compatibilitate întocmită în baza expertizei proiectului de lege privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante, inclus în acțiunea 142 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin HG nr. 887/2023 și pct. 57 din Capitolul 12 al Planului național de aderare 2024 - 2027, aprobat prin HG nr. 829/2023.</p> <p>Proiectul de lege privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante transpune parțial Regulamentul (UE) 2019/1009 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 de stabilire a normelor privind punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante UE și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1069/2009 și (CE) nr. 1107/2009 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2003/2003 (CELEX: 32019R1009), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 170 din 25 iunie 2019, așa cum a fost ultima oară modificat prin Regulamentul delegat (UE) 2024/1682 al Comisiei din 4 martie 2024 de modificare a Regulamentului (UE) 2019/1009 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește adăugarea gunoiului de grajd prelucrat ca materie componentă în produsele fertilizante UE</p>	
	<p>a) Analiza comparativă a transunerii Regulamentului (UE) 2019/1009 În ceea ce privește transpunerea Regulamentului (UE) 2019/1009, menționăm că, proiectul național asigură transpunerea parțială a actului UE</p>	
	<p>b) Obiecții privind compatibilitatea actului național cu prevederile Regulamentului (UE) 2019/1009 Analizând proiectul prin prisma Regulamentului (UE) 2019/1009, constatăm că proiectul național are un obiect de reglementare mai extins decât cel al actului UE, ori acesta se referă deopotrivă la produse fertilizante UE (acoperite de prevederile Regulamentului UE) și</p>	<p>Se acceptă</p>

	produse fertilizante MD. Ținând cont că, obiect al transpunerii este un Regulament UE, această abordare distinctă va fi înlăturată la data aderării la UE, prin aplicarea directă a Regulamentului 2019/1009	
	Art. 3, alin. (2) din proiect se va reformula după cum urmează: "Produsele fertilizante UE și produsele fertilizante MD care au fost plasate pe piață în mod legal în orice stat membru al UE și care dețin documente care confirmă conformitatea lor cu legislația de armonizare a UE sau cu cerințele tehnice ale oricărui stat membru al UE pot fi puse la dispoziție pe piața Republicii Moldova și pot circula liber."	Se acceptă
	Cu referire la art. 5, alin. (1), al doilea alineat din proiectul național, atragem atenția că potrivit cadrului normativ național în vigoare – Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Regulamentul Guvernului, aprobat prin HG nr. 610/2018, nu există așa tip de acte normative naționale ca cele "delegate", acestea fiind acte UE fără caracter legislativ adoptate de Comisia Europeană pentru a completa sau modifica anumite elemente neesențiale ale actului legislativ UE. Respectiv, se impune modificarea acestui termen specific dreptului UE.	Se acceptă
	Din art. 47, alin. (1) al proiectului național se va exclude referința la Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 și se va opera cu trimitere la actul național de transpunere a acestuia - Hotărârea Guvernului nr. 268/2012 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice "Fertilizanți minerali. Cerințe esențiale".	Se acceptă
	Se consideră necesară excluderea alin. (7) al art. 48 din proiectul național ori acesta contravine conceptului general de aplicare a unui Regulament UE. Astfel, la data aderării la UE, prevederile Regulamentului UE vor deveni direct aplicabile, astfel se vor reglementa doar produsele fertilizante UE.	Nu se acceptă Proiectul de lege are ca scop ca scop reglementarea punerii la dispoziție pe piața Republicii Moldova a produselor fertilizante cu marcaj CE și produselor fertilizante fără marcaj CE. În acest sens la data aderării Republicii Moldova la UE normele ce reglementează vor fi abrogate sau vor deveni caduce, doar că dispozițiile referitor la

		<p>produsele fertilizante fără marcajul CE ar trebui să rămână în vigoare, de aceea urmărirea alicării principiilor de legiferare: <i>oportunitatea, coerența, consecutivitatea, stabilitatea și predictibilitatea normelor juridice</i>, și a nu admite tautologii juridice, este binevenit că doar prevederile ce țin de fertilizantii UE vor fi în vigoare până la data aderării .</p>
	<p>Constatăm că proiectul național nu a asigurat transpunerea unor prevederi obligatorii ale actului UE, iar Tabelul de concordanță nu conține motivele și explicațiile nepreluării acestor norme, după cum urmează: - Anexa I din actul UE ce vizează categoriile funcționale de produse („CFP”) pentru produsele fertilizante UE (art. 47 din proiect - vor fi transpuse ulterior prin act normativ al autorității de elaborare a politicilor); - Anexa II din Regulamentul (UE) 2019/1009, care reglementează categoriile de materii componente (CMC) (art. 47 din proiect - vor fi transpuse ulterior prin act normativ al autorității de elaborare a politicilor); - Anexa III din actul UE, care instituie cerințe de etichetare (art. 47 din proiect - vor fi transpuse ulterior prin act normativ al autorității de elaborare a politicilor); - Anexa IV din Regulamentul (UE) 2019/1009, care stabilește procedurile de evaluare a conformității (art. 47 din proiect - vor fi transpuse ulterior prin act normativ al Guvernului); - Anexa V din actul UE, care prevede structura și conținutul unui model de declarație de conformitate UE (art. 47 din proiect - vor fi transpuse ulterior prin act normativ al autorității de elaborare a politicilor)</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Tabelul de concordanță a fost suplinit cu argumente în acest sens. Totodată. Conform prevederilor Legii nr. 100/2017 privind actele normative la elaborarea unui act normativ se respectă următoarele principii:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) constituționalitatea; b) respectarea drepturilor și libertăților fundamentale; c) legalitatea și echilibrul între reglementările concurente; d) <i>oportunitatea, coerența, consecutivitatea, stabilitatea și predictibilitatea normelor juridice</i>; e) asigurarea transparenței, publicității și accesibilității; f) respectarea ierarhiei actelor normative. <p>La elaborarea unui act normativ care reglementează activitatea de întreprinzător se respectă principiile stabilite de Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.</p> <p>În acest sens, normele tehnice care se actualizează destul de des rămân a fi transpuse prin prevederi ale actelor normative secundare, iar în proiectul de Lege au fost lăsate doar norme primare.</p>
	<p>c) Prevederi ale Regulamentului (UE) 2019/1009 non aplicabile O serie de dispoziții ale actului UE nu constituie obiect al transunerii, întrucât stabilesc norme care vizează obligații specifice pentru statele membre ale Uniunii Europene, Comisia Europeană, alte autorități europene competente sau reflectă alte prevederi specifice, care nu pot fi implementate la</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>moment de către Republica Moldova în calitate de stat candidat la aderarea UE sau, per general, nu pot fi transpuse, după cum urmează: art. 29, art. 31, art. 35, 7 art. 39, art. 40, alin. (4) - (5), art. 42, alin. (7) - (8), art. 44 - 45, art. 46, pct. 1 ultima teză, subpct. 3 - 4 și pct. 2 subpct. 1 - 6, art. 49 - 53</p>	
	<p>III. Respectarea mecanismului de armonizare a) Obiecții privind clauza de armonizare Clauza de armonizare a proiectului național urmează a fi modificată și expusă în următoarea redacție: "Prezenta Lege transpune parțial Regulamentul (UE) 2019/1009 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 de stabilire a normelor privind punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante UE și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1069/2009 și (CE) nr. 1107/2009 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2003/2003 (CELEX: 32019R1009), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 170 din 25 iunie 2019, așa cum a fost ultima oară modificat prin Regulamentul delegat (UE) 2024/1682 al Comisiei din 4 martie 2024 de modificare a Regulamentului (UE) 2019/1009 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește adăugarea gunoiului de grajd prelucrat ca materie componentă în produsele fertilizante UE."</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>b) Obiecții privind Nota de Fundamentare Astfel, compartimentul 5 al Notei de Fundamentare se va completa cu informații despre angajamentele asumate de Republica Moldova în temeiul acordurilor bilaterale cu Uniunea Europeană care au stat la baza elaborării proiectului național, în speță, Anexa XVI „Lista actelor din legislația uniunii cu un calendar de apropiere”, compartimentul „Substanțe chimice”, pct. 5 – Îngrășăminte din Acordul de Asociere-Republica Moldova.</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>c) Obiecții privind Tabelul de concordanță - Astfel, ținând cont de modificările operate la Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1171/2018, în conformitate cu HG nr. 447/2024, autorul urmează să elaboreze tabelul de concordanță conform Anexei nr. 2, modelul 1; - La compartimentul 8 din Tabelul de concordanță pentru prevederile de la : art. 29, art. 31, art. 35, art. 39, art. 40 alin. (4) - (5), art. 42, alin. (7) - (8), art. 44 - 45, art. 46 pct. 1 ultima teză, subpct. 3 - 4 și pct. 2 subpct. 1 - 6, art. 49 - 53, se va insera calificativul „Norme UE neaplicabile”. - Compartimentul 6 al Tabelului de concordanță va reflecta întreg textul actului UE, inclusiv și Anexele I - V, nu doar articolele. - În contextul obiecțiilor de compatibilitate formulate mai sus referitor la netranspunerea (Anexelor I-V din actul UE), în compartimentul 8 al Tabelului se va indica după caz calificativul „Norme UE netranspuse”, iar la rubrica compartimentul 8 9 se va completa cu motivele netranspunerii acestor prevederi, termenele preconizate pentru realizarea transpunerii integrale a acestora, autoritatea responsabilă, precum și vor fi menționate proiectele de acte normative viitoare care vor înlătura diferențele de compatibilitate constatate. - Se va asigura reflectarea în proiectul legii a aceluiași text cu cel din Tabel remis spre expertiză, în speță, nu se regăsesc modificările operate la art. 3 „Domeniul de aplicare” din Legea nr. 403/2023 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și pentru modificarea unor acte normative conform art. 48 din proiectul național.</p>	
	<p>IV. Concluzii Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, se va asigura revizuirea proiectului și documentelor anexate prin prisma observațiilor enunțate în prezenta Declarație de compatibilitate.</p>	<p>Se acceptă</p>

Avizare și consultare publică repetată		
<p>Avizul Serviciului de Stat „Centrul de Stat pentru Atestarea și Omologarea Produselor de Uz Fitosanitar și a Fertilizanților nr. 466 din 27.09.2024</p>	<p>Prin prezenta, cu referire la scrisoarea nr. 09-07/133/2908 din 13.09.2024, S.S. „Centrul de Stat pentru Atestarea și Omologarea Produselor de Uz Pilonitar și a Perii lizanți lor” a examinat proiectul Legii privind introducerea pe piață a produselor fertilizante și înaintează următoarele obiecții și propuneri pe marginea acestuia. Pe întreg textul proiectului a substitui cuvintele „fișe tehnice de securitate” cu cuvintele „fișa cu date de securitate”;</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>Pe întreg textul proiectului a evita utilizarea propozițiilor surplus, care nu produc efecte juridice, precum: „Atunci când se aprobă careva acte în temeiul prezentului alineat”, art. 5, alin. (1); „Ori de câte ori performanța unui produs fertilizării sau riscurile pe care le prezintă acesta”, art. 10, alin (6), „Atunci când își exercită competența de a adopta acte”, „Respectivele acte i-au în considerare toate modificările”, art. 6: altele.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Prevederile date urmăresc respectarea consecutivității în procedură, și pot fi aplicate doar după o anumită etapă.</p> <p>Prevederile art. 6 alin. (5) și art. 10 alin (5) au fost ajustate.</p> <p>Pentru art. 6, obligativitatea de adopta acte <i>distincte</i> reiese doar atunci când se pun în aplicare prevederile art. 5, deci este o obligație a Autorității care se acționează condiționat.</p> <p>Totodată, odată ce reiese că acte pot fi mai multe, devine oportun ca acestea să reflecte modificările aduse Categoriilor funcționale de produse.</p>
	<p>La art, 3: - alin. (I). Norma propusă prevede că „Produsele fertilizante UE, și produsele fertilizante MD care sunt în conformitate cu prezenta lege sunt permise spre libera circulație și punerea la dispoziție pe piață”. Avînd în vedere că în preambulul proiectului Legii este indicat că acesta transpune parțial cerințele Regulamentului (UH) 2019/1009, este evident că produsele fertilizante nu vor asigura conformitatea cu cerințele Regulamentului dat, ci doar cu o parte din acesta. Prin urmare, asigurarea liberei circulații nu are temei legal.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Libera circulație a anumitor bunuri sunt normele generale din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Produsele fertilizante UE care corespund cerințelor stabilite de prevederile Reg. UE 2019/1009 nu trebuie să contravină principiilor generale privind libera circulație, astfel s-a păstrat aceleași prevederi, iar cerințele tehnice vor fi aprobate prin acte secundare ce vor să pună în aplicare prevederile proiect, respectând în totalitate prevederile Reg. UE, chiar dacă vor fi transpuse în acte diferite.</p> <p>Totodată, în preambulul Reg. UE este prevăzut că <i>spre deosebire de majoritatea celorlalte măsuri de armonizare a produselor din dreptul Uniunii, Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 nu împiedică punerea la dispoziție pe piața internă a îngrășămintelor nearmonizate, în conformitate cu dreptul intern și cu normele generale privind libera circulație din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene</i></p>

		<i>(TFUE). Având în vedere caracterul local pronunțat al anumitor piețe de produse, această posibilitate ar trebui să fie menținută.</i>
	<p>- alin. (2) , Prevederea dată stipulează că produsele fertilizante UE și produsele fertilizante MD care au fost plasate în mod legal în orice stat membru al UU și care dețin documente care confirmă conformitatea lor cu legislația de armonizare a Uniunii sau cu cerințele tehnice ale oricărui stat membru al UE, pot fi puse la dispoziție pe piață și pot circula liber.</p> <p>Considerăm inechitabilă norma care garantează libera circulație pentru „Produsele fertilizante UE cu „Marcajul CE și pentru cele MD care sunt în conformitate cu cerințele tehnice ale oricărui stat membru al UE- si nu respectă cerințele Regulamentului (UH) nr. 1009/2000.</p> <p>De fapt, normele Regulamentului (UE) menționat, prevede expres că respectarea normelor armonizate ar trebui să rămână opțională și să fie necesară numai pentru produsele fertilizante UE, care poartă „marcajul CE” atunci când sunt puse la dispoziție pe piață. Prin urmare, regulamentul dat nu ar trebui să se aplice produselor care nu poartă marcajul CE atunci când sunt puse la dispoziție pe piață.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Produsele fertilizante MD pentru a fi introduse pe piață trebuie, conform art. 4:</p> <p>a) să fie inclus în lista de identificare ale produselor fertilizante MD (în continuare – lista de identificare);</p> <p>b) să fie ambalat și etichetat în conformitate cu cerințele stabilite de autoritatea competentă de elaborare a politicilor; și</p> <p>c) să posede documentație tehnică (fișele cu date de securitate cu instrucțiuni de utilizare, protocoale de testare a compoziției chimice a unui laborator acreditat al produsului fertilizant, cu specificarea nutrienților principali și secundari, a substanțelor solubile în apă, a impurităților nocive, a microorganismelor destinate aplicării pe plante. Totodată, prevederile referitoare la produsele fertilizante MD sunt norme, care nu vin să armonizeze prevederile Reg. UE 2019/1009 ci doar urmăresc normele și principiul echivalenței între statele membre. Atâta timp cât un stat membru a stabilit cerințe tehnice pentru produsele fertilizante nonUE (naționale) și este plasat pe piață sa, atunci nu ar trebui să existe motive că produsul dat nu este conform, dacă urmărim principiul echivalenței și a declarației de recunoaștere reciprocă. Autoritatea competentă este în drept să-și exercite dreptul de verificare și control în cazul suspiciunilor de neconformitate.</p>
	<p>- alin. (3). Propunem reexaminarea normei „Produsele fertilizante MD care nu sunt în conformitate cu prezenta lege pot fi introduse pe piață numai în scopul evaluării eficacității și testării de laborator cu acordul scris al autorității autorizărilor, care se eliberează gratuit și în termen de 3 zile lucrătoare de la data notificării”, pentru o expunere mai clară și anume: - în baza căror documente autoritatea va stabili neconformitatea cu prezenta Lege; - constituie acordul scris un act permisiv și necesită să fie inclus în Nomenclator? - ce prezintă în sine „evaluarea eficacității”. cine o realizează, termene și documente de finalitate; - eliberarea gratuită și în termen de atribuită doar unei autorități bugetare.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Un produs fertilizant MD trebuie să fie inclus în lista de identificare (art. 4). Nefiind în lista de identificare și a intenției de a fi introdus pentru testarea eficienței/eficacității, Autoritatea autorizantă va fi în drept să stabilească că produsul nu este conform cu prezenta Lege. Totodată, a fost ajustat competențele Autorității autorizante prin competența de a aproba procedura și condițiile pentru testarea eficacității produselor fertilizante – art. 5 lin (8). Acordul scris nu întrunește condițiile unui act permisiv conform art. 2 al Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, de aceea includerea acestuia în Nomenclatorul actelor permissive contravine prevederilor legale.</p>

		Conform prevederilor pct. 10 al părții a III-a Actele permissive care se încadrează în categoria certificatelor, Centrul de Stat pentru Atestarea și Omologarea Produselor de Uz Fitosanitar și a Fertilizanților a eliberat până la reorganizare și acte permissive în mod gratuit, respectiv acordurile scrise, care vin în facilitarea includerii în lista de identificare, nu vor influența semnificativ forma de organizare a autorității autorizante.
	La ari. 4, alin. (4). de a exclude și a evita utilizarea cuvintelor și expresiilor nefuncționale, „Pentru orice aspect care nu este stabilit de Autoritatea competentă de elaborarea politicilor”, dat fiind ca Autoritatea în cauză are atribuții de elaborare și promovare a actelor normative pe domeniu și nu stabilirea aspectelor.	Se acceptă
	La art.7. includerea/excluderea în/din lista de identificare produselor fertilizante constituie o normă legală prin care operatorul economic obține dreptul pentru punerea la dispoziție pe piață a produsului sau interzicerea. Prin urmare, procedura dată necesită a fi confirmată prin eliberarea unui document confirmativ - act permisiv prevăzut în Legea nr. 160-201 1	Nu se acceptă Includerea în lista de identificare este descrisă în art. 7. Totodată, alin. (6) al aceluiași articol prevede informarea în scris sau prin e-mail despre decizia luată de autoritate.
	La articolul 42 alin. (2), prevede că registrele de evidență se înregistrează la subdiviziunea teritorială a Autorității Competente pe raza de activitate a utilizatorului prin notificare. Considerăm inutilă înregistrarea prin notificare în cazul în care Registrul de evidență a utilizării produselor fertilizante nu va fi numerotat, cusut și sigilat. La alin. (4) se propune expunerea explicită a normei pentru acțiunea „returnează ambalajele și deșeurile de ambalaje”. Care sunt ambalaje și care sunt clasificate ca deșeuri de ambalaje"	Se acceptă parțial Programul anual de control al Autorității competente se elaborează în baza riscurilor identificate. Înregistrarea registrelor de utilizare a produselor fertilizante face parte din asigurarea plasării pe piață și utilizării produselor conforme. Notificarea este cea mai cooperantă acțiune de comunicare în cadrul procedurilor administrative, oferind eficiență din punct de vedere al costurilor pentru participanții la procedură. Totodată, conform art. 97 al Codului administrativ nr. 116/2018 Autoritatea este în drept să aleagă din formele de notificare, oferind condițiile de atingere a rezultatelor scontate. Astfel, au fost completate normele ce constituie încălcări (lit. j) pentru a permite Autorității competente să-și exercite atribuțiile. HG nr. 961/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind ambalajele și deșeurile de ambalaje prevede expres noțiunile în acest sens.

	La art.43. Norma stipulează că încălcarea a normelor legii constituie: „h) importul, transportarea, depozitarea și fabricarea fertilizanților în lipsa actelor permise eliberate de autoritatea competentă;” în textul proiectului nu există definiție de „import” și nici prevederi care ar reglementa importul și fabricarea. Prin urmare, nu pot fi stabilite încălcări pentru nerespectarea cerințelor.	Se acceptă
	Totodată, la art .45 propunem norme privind: - completarea Legii nr. 160/2011 cu actele permise care urmează a fi eliberate de Autoritatea competentă; - modificarea articolului 56. alin. (2) din Legea nr. 403/2023 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și pentru modificarea unor acte normative, prin excluderea din tabel, coloana 2 a textului „sau Certificat de înregistrare a fertilizantului (cu excepția celor marcați cu mențiunea „îngrășămintele CE)”, dat fiind că normele proiectului de Lege propus nu reglementează și nu impune eliberarea unui astfel de Certificat. Din tabel, coloana 6 se va exclude cuvântul „certificat” și se va aduce în concordanță cu prevederile Legii nominalizate.	Se acceptă parțial Modificările se pot efectua doar la actele de bază și nu la cele de modificare. Astfel, a fost propusă modificarea la Poziția 10 la compartimentul III din anexa nr.1 la Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător a fost ajustată conform prevederilor Legii nr. 403/2023 și a HG nr. 524/2024 cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Centrul Național Sănătatea Animalelor, Plantelor și Siguranța Alimentelor.
	La alin. 45, alin. (1) și alin. (2) a se concretiza oportunitatea includerii la alin. (1) Produse fertilizante UE, iar la alin. (2) „Produse fertilizante”	Legea nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității, a fost transpusă parțial, astfel prin completarea anexei 3 se va completa permițând interconexiunea dintre proiectul propus și Legea nr. 235/2011. Definițiile din prezentul proiect prevede că produsele fertilizante are o semnificație mai largită. Pentru a nu admite duplicitatea normelor și competențelor, doar se va ajustat Anexa de la Legea nr. 162/2023 pentru a pune în aplicarea prevederile art. 12 și 13 a Legii prenotate.
Agencia Națională pentru Sănătate Publică Aviz nr. 1-13/3-4293 din 27.09.2024	Agencia Națională pentru Sănătate Publică (ANSP), a examinat în limita competențelor funcționale solicitarea Dvs. referitor la expunerea repetată asupra proiectului de lege privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante (număr unic 669/MAIA/2024), și, reieșind din faptul că o parte din propunerile expuse	

	anterior au fost operate la proiectul de Lege, iar la altele argumentată poziția autorului, vă comunică nu are obiecții sau propuneri suplimentare.	
<p>Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor Avizul nr. 13-5011 din 23.09.2024</p>	<p>Cu referire la scrisoarea nr. 09-07/133/2908 din 13.09.2024, privind avizarea proiectului de lege privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante (număr unic 669/MAIA/2024), Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor propune avizarea pozitivă a proiectului după completarea acestuia după cum urmează. La art. 10 Obligațiile importatorilor, se propune modificarea alin. (13) - Importatorii notifică autoritatea competentă, conform modelului de notificare stabilit de aceasta, cu cel puțin o zi lucrătoare înainte de intenția introducerii în țară a produselor fertilizante și nu 24 ore cum este indicat în proiect. Termenul de 24 ore pentru examinarea notificării și a actelor atașate și luarea deciziei de admitere sau respingere a importului este insuficient, mai ales în perioada sezonieră. Iar în cazul în care notificarea este depusă la finele zilei de vineri, în zilele libere sau de sărbători, examinarea acesteia în termen de 24 ore este imposibilă.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>Suplimentar, la art. 10 Obligațiile importatorilor, se propune de completat alin.(13) cu lit.(f) cu următorul conținut: f) actul prin care se face dovada dreptului de proprietate asupra depozitului specializat, înregistrat oficial, contractul de arendă a acestuia sau înregistrarea ca operator în domeniul alimentar/fitosanitar. Propunerea dată va îmbunătăți textul legii și va permite efectuarea importului doar agenților economici, care dețin un depozit specializat înregistrat de către autoritatea competentă în conformitate cu legislația și actele normative în vigoare, va exclude depozitarea produselor produselor fertilizante sub cerul liber, în depozite improvizate, în comun cu produsele agricole, materiale de construcții, tehnică agricolă și amplasate în</p>	<p>Nu se admite Modelul de notificare, ce va fi stabilit de Autoritatea competentă, dă posibilitatea indicării exprese a locului de depozitare/descărcare după caz, oferind posibilitatea exercitării drepturilor și obligațiilor Autorității. Totodată, atâta timp cât producătorii prin ambalarea specifică recomandă condiții fie mai stricte fie mai lejere de depozitare. Stabilirea condițiilor uniforme pentru poate tipurile de produse fertilizante și deținerea în acest sens a unui depozit specializat înregistrat la importul de produse fertilizante contravine prevederilor Regulamentului UE ce a fost transpus și anume libera circulație a produselor.</p>

	zone locative sau în apropierea bazinelor acvatice sau a surselor de apă potabilă.	
Expertizare		
Centru Național anticorupție Raport de expertiză Nr. ELO24/10007 din 26.09.2024	<p>RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE la proiectul de lege privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante (număr unic 669/MAIA/2024) Nr. ELO24/10007 din 26.09.2024</p> <p>Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.</p> <p>Autor al proiectului de act normativ este Guvernul Republicii Moldova, iar autor nemijlocit este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.</p> <p>Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului</p> <p>I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului</p> <p>Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:</p> <p>a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;</p>	

- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;

e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate." Se constată că anunțul privind organizarea consultării publice, proiectul și nota informativă la acesta au fost plasate pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare www.maia.gov.md la compartimentul Transparența decizională/Proiecte de documente, precum și pe portalul www.particip.gov.md.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

1

În aceste condiții, considerăm că autorul a respectat prevederile legale privind transparența în procesul decizional.

Proiectul legii privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante se aplică produselor fertilizante cu marcaj CE sau produselor fertilizante fără marcaj CE atunci când sunt puse la dispoziție pe piață.

Proiectul reglementează obligațiile operatorilor economici, conformitatea produselor fertilizante, notificarea organismelor de evaluare a conformității, supravegherea pieței și controlul produselor fertilizante care intră pe piață.

În nota informativă se menționează că: „Proiectul prezentat asigură continuitatea armonizarea progresivă și comprehensivă cu legile UE a legislației naționale pe orizontală și pe

sectoare produselor fertilizante”.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul public manifestat prin armonizarea legislației naționale la cadrul juridic comunitar în domeniul punerii la dispoziție pe piață a produselor fertilizante.

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota de fundamentare care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;
- c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse;
- d) analiza impactului de reglementare;
- e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE;
- f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ;
- h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent;
- i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ."

Nota informativă stabilește condițiile ce au impus elaborarea proiectului, evidențiază elementele noi și finalitățile urmărite prin promovarea proiectului.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare

trebuie să conțină „d) analiza impactului de reglementare”.

În nota informativă autorul menționează aspecte ce țin de analiza impactului de reglementare cu evidențierea impactului asupra sectorului public, impactului financiar și argumentarea costurilor estimative, impactului asupra sectorului privat, impactului asupra mediului.

2

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile

acestua cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul reglementează activitatea entităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în acesta.

În proiect nu au fost atestate norme care induc confuzie în stabilirea procedurii de exercitare a atribuțiilor acestor entități.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Proiectul legii privind normele de punere la dispoziție pe piață a produselor fertilizante se aplică produselor fertilizante cu marcaj CE sau produselor fertilizante fără marcaj CE atunci când sunt puse la dispoziție pe piață.

Proiectul reglementează obligațiile operatorilor economici, conformitatea produselor fertilizante, notificarea organismelor de evaluare a conformității, supravegherea pieței și controlul produselor fertilizante care intră pe piață.

În nota informativă se menționează că: „Proiectul prezentat asigură continuitatea

III. Concluzia expertizei

3

armonizarea progresivă și comprehensivă cu legile UE a legislației naționale pe orizontală și pe sectoare produselor fertilizante”.

În final, menționăm că, în redacția propusă, proiectul nu conține factori de risc care să genereze

	aparitia riscurilor de coruptie.	
Ministerul Justiției Expertiza nr. 04/2-8714 din data de 01.10.2024	Cu referire la proiectul legii privind normele de punere la dispoziție a produselor fertilizante (număr unic 669/MAIA/2024), comunicăm următoarele. 1. În conformitate cu pct. 37 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația UE aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018 (în continuare-Regulament), clauza de armonizare utilizează următoarele calificative generale de apreciere a compatibilității: „transpune”, „transpune articolul, alineatul, litera, punctul, paragraful, anexa etc. din actul juridic European”, „transpune parțial”. Ținând cont că, în clauza de armonizare sunt indicate articolele concrete din Regulamentul (UE) 2019/1009 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 care sunt transpuse, clauza de armonizare se va ajusta la prevederile Modelului 3 din Anexa nr. 1 la Regulament.	Se acceptă
	2. În conformitate cu pct. 35 din Regulament, clauza de armonizare indică gradul de transpunere, precum și actul/actele juridic/e european/europene ce se transpune/transpun, cu indicarea tipului, a numărului, a instituției/instituțiilor Uniunii Europene ce a/au adoptat actul european, seria, numărul și data Jurnalului Oficial al Uniunii Europene în care acesta a fost publicat, precum și cea mai recentă modificare a acestuia care constituie obiect al transpunerii. Ținând cont că Regulamentul a fost ultima dată modificat prin Regulamentul delegat 2024/1682 al Comisiei din 4 martie 2024, în clauza de armonizare, textul „Regulamentul delegat 2024/1682 al Comisiei din 4 martie 2024” va fi precedat de cuvintele „așa cum a fost modificat ultima dată prin”, astfel cum este indicat la Modelul 3 din Anexa nr. 1 la Regulament.	Se acceptă
	3. În conformitate cu art. 1 alin. (1) din proiect, „prezenta lege se aplică produselor fertilizante cu marcaj CE (denumite în continuare „produse fertilizante	Nu se acceptă/ Potrivit Notei de fundamentare Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 nu împiedică punerea la dispoziție pe piața internă a îngrășămintelor

UE”) sau produselor fertilizante fără marcaj CE (denumite în continuare „produse fertilizante MD”) atunci când sunt puse la dispoziție pe piață”. Cu privire la domeniul de aplicare al legii reținem următoarele teze: 2 Potrivit art. 1 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2019/1009, regulamentul se aplică „produselor fertilizante UE”. Prin proiectul legii se extinde domeniul de aplicare al legii, or, legea se aplică și „produselor fertilizante MD”. Potrivit notei de fundamentare, Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 nu împiedică punerea la dispoziție pe piața internă a îngrășămintelor nearmonizate, în conformitate cu dreptul intern și cu normele generale privind libera circulație din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Având în vedere importanța produselor fertilizante pentru agricultură - deci și pentru economia țării, această posibilitate ar trebui să fie menținută. Respectarea normelor armonizate ar trebui să rămână opțională și să fie necesară numai pentru produsele, destinate să furnizeze plantelor nutrienți sau să îmbunătățească eficiența nutrițională a plantelor, care poartă marcajul CE atunci când sunt puse la dispoziție pe piață. Prin urmare, proiectul de lege ar trebui să reglementeze și produsele fertilizante care nu poartă marcajul CE atunci când sunt puse la dispoziție pe piață. Cu privire la argumentul invocat de autorul proiectului, menționăm că acesta nu poate fi reținut, or, potrivit art. 5 alin. (2) din Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 „Îngrășămintele marcate „îngrășământ CE” în conformitate cu prezentul regulament circulă liber în Comunitate”. Prin urmare, dispozițiile Regulamentului enunțat nu sunt aplicabile „produselor fertilizante fără marcaj CE”. Cu privire la transpunerea Regulamentului (UE) 2019/1009, menționăm că regulamentele sunt acte ale Uniunii Europene care asigură uniformizarea soluțiilor referitoare la un anumit aspect juridic pe întregul

nearmonizate, în conformitate cu dreptul intern și cu normele generale privind libera circulație din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Aceste prevederi au fost preluate din pct. (5) al clauzei de adoptare a Regulamentului UE 2019/1009. Mai mult ca atât, același punct mai prevede că *Având în vedere caracterul local pronunțat al anumitor piețe de produse, această posibilitate ar trebui să fie menținută. Respectarea normelor armonizate ar trebui așadar să rămână opțională și să fie necesară numai pentru produsele, destinate să furnizeze plantelor nutrienți sau să îmbunătățească eficiența nutrițională a plantelor, care poartă marcajul CE atunci când sunt puse la dispoziție pe piață. Prin urmare, prezentul regulament nu ar trebui să se aplice produselor care nu poartă marcajul CE atunci când sunt puse la dispoziție pe piață.*

Observăm că articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul UE 2019/1009 stabilește că „Statele membre *nu împiedică*, din motive referitoare la compoziție, etichetare sau alte aspecte menționate în prezentul regulament, punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante UE care sunt în conformitate cu prezentul regulament.” Din utilizarea expresiei „nu împiedică”, deducem că prin Regulamentul dat nu se reglementează cerințele de calitate față de toate produsele fertilizante plasate pe piața Uniunii Europene, acesta se limitează a reglementa doar cerințele de calitate pentru acelea produse fertilizante pe care producătorul dorește să le certifice cu marcaj CE.

teritoriu al Uniunii Europene, fiind aplicabile erga omnes (pentru toți) și concomitant în toate statele membre. Potrivit art. 288 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, regulamentul are aplicabilitate generală. Acesta este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în fiecare stat membru. Statele membre nu sunt în drept să aplice un regulament parțial sau să selecteze numai o parte din dispozițiile acestuia pentru aplicare în vederea prevenirii adoptării unor acte legislative naționale contradictorii. De asemenea, statele membre nu sunt în drept să introducă dispoziții și practici în dreptul național care ar împiedica aplicarea regulamentului. Regulamentul este utilizat în scopul unificării unor dispoziții juridice la nivel de Uniune Europeană. Țările în proces de aderare la Uniunea Europeană sunt obligate să abroge astfel de acte juridice interne care transpun regulamentele odată cu aderarea la Uniunea Europeană, păstrând dispozițiile referitoare la penalități, instituții și măsurile de punere în aplicare. Potrivit principiului supremației dreptului Uniunii Europene, în cazurile în care apare o divergență între legislația națională și legislația Uniunii Europene, cea din urmă prevalează. 3 Acele dispoziții și măsuri ale Tratatului nu numai prin intrarea lor în vigoare fac inacceptabilă în mod automat orice dispoziție incompatibilă cu dreptul național, dar, de asemenea, împiedică adoptarea unor noi acte naționale în măsura în care acestea vor fi incompatibile cu dispozițiile Uniunii Europene. În conformitate cu principiul ireversibilității, orice proiect care afectează nivelul de armonizare atins cu legislația UE nu poate fi adoptat. Reieșind din cele expuse, proiectul legii urmează a fi revizuit fundamental, or, prin proiectul legii se propune oferirea posibilității producerii pe teritoriul Republicii Moldova a „produselor fără marcaj CE” cu excluderea necesității de autorizare/omologare în continuare a

	<p>„produselor fertilizante care nu au marcajul CE” pentru a nu permite pierderea potențialului de producere a produselor fertilizante pe teritoriul RM, apte de a fi exportate pe piața UE, asigurarea fermierilor cu produse fertilizante de toate tipurile și siguranța produselor alimentare prin prisma contaminărilor și a limitelor de contaminați depășite la produsele agro-alimentare, autoritatea competentă urmând să se bazeze exclusiv pe indicatorii de risc la planificarea controlului oficial, ori notificarea simplistă ar permite ca personalul implicat în examinarea notificărilor de la aparatul central să fie concentrat în elaborarea planului anual de control în baza indicatorilor de risc și monitorizarea în implementarea acestuia. La acest aspect, menționăm că argumentele din nota de fundamentare sunt declarative, or, o transpunere corespunzătoare nu poate fi realizată prin depășirea cerințelor și scopului actului UE atunci când acesta nu prevede posibilitatea stabilirii unor reglementări suplimentare sau cerințe mai stricte în legislația națională.</p>	
	<p>4. La art. 2: 1) Prin proiect se definește noțiunea „produse fertilizante MD - produselor fertilizante fără marcaj CE;”. Cu privire la noțiunea „produse fertilizante MD” expuse în proiect menționăm că noțiunea este ambiguă deoarece redă un alt sens decât cel expus la art. 2 din proiect și în nota de fundamentare. În conformitate cu art. 54 alin. (5) din Legea nr. 100/2017, dacă o noțiune sau un termen poate avea înțelesuri diferite, în proiect se stabilește semnificația acestuia în context pentru a asigura înțelegerea corectă a noțiunii sau a termenului respectiv și pentru a evita interpretările neuniforme. Astfel, pentru a exclude interpretările neuniforme, noțiunea „produsele fertilizante MD” se va substitui cu o noțiune nouă.</p> <p>2) Noțiunile „formă lichidă” și „formă solidă” nu sunt utilizate în textul legii, prin urmare fie se vor exclude</p>	<p>Se acceptă Noțiunea de produs fertilizant MD a fost reformulată.</p>

semnificațiile noțiunilor enunțate, fie se vor utiliza în textul legii, or, în redacția actuală nu este clară necesitatea definirii acestor noțiuni, în contextul în care noțiunile enunțate nu se regăsesc în proiect.

3) În conformitate cu art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, alineatele sunt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde. Alineatul poate fi divizat în litere, 4 care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză. În cazul unei structuri complexe a actului normativ, alineatul poate fi divizat mai întâi în puncte însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză. La rândul lor, punctele pot fi divizate în litere, însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză. Adițional, în proiect se vor uniformiza trimiterile la articole, alineate sau litere. Astfel, în textul proiectului se vor utiliza abrevierile acestora. Ținând cont de prevederea legală enunțată, la semnificația noțiunii „substanță”, textul „articolul 4 punctul 27” se va substitui cu textul „art. 4 pct. 27)”.

4) Noțiunile „punere la dispoziție pe piață”, „organism de evaluarea a conformității”, „legislație de armonizare a Uniunii”, „marcaj CE” sunt definite în Legea nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității, prin urmare, în scopul evitării paralelismului în legislație se vor exclude din proiectul legii.

5) Semnificația noțiunii „importator” este distorsionată, or, importatorul introduce doar produsele fertilizante UE dar nu și produsele fertilizante MD în condițiile în care produsul fertilizant poate fi produs și pe teritoriul RM. Noțiunea „țară terță” urmează a fi revizuită din punct de vedere al raportării la legislația națională, or, Republica Moldova nu este stat membru al Uniunii Europene, prin urmare, în legislația națională nu este

Noțiunile au fost excluse și urmează să fie incluse în actele secundare ce vor transpune Anexele Regulamentului UE, întrucât acestea sunt utilizate exclusiv în anexe.

Se acceptă

Nu se acceptă

În respectarea principiului de ireversibilitate astfel cum este prevăzut la pct. 4 al Regulamentul privind armonizarea legislației RM cu legislația UE (HG nr. 1171/2018) trimiterea la noțiuni care sunt asemănătoare dar diferă, fie și puțin, ar contraveni acestui principiu. Totodată, prevederile pct. 13 al Regulamentului menționat, prevede că: *Procesul de armonizare a legislației Republicii Moldova cu legislația UE se realizează cu respectarea următoarelor cerințe:*

(.);

2) *la elaborarea proiectului de act normativ urmează a fi respectată terminologia legislației UE, utilizându-se concepte și noțiuni identice sau compatibile celor utilizate în legislația Uniunii Europene.*

	<p>utilizată noțiunea „țară terță”. Ținând cont de observațiile expuse, propunem următoarea redacție: „importator” - orice persoană fizică sau juridică stabilită în Republica Moldova care introduce un produs fertilizant UE din altă țară pe piața Republicii Moldova.</p> <p>6) Ținând cont că legea conține reglementări cu privire la „produsele fără marcaj CE”, considerăm relevantă definirea noțiunea „fără marcaj CE” și anume condițiile pe care trebuie să le îndeplinească producătorul, or, norma trebuie să fie clară și să nu lase loc de interpretare.</p>	<p>Întrucât, noțiunile din Legea nr. 235/2011 diferă, fie și minor, se urmărește respectare prevederile pct. 13 al Regulamentul privind armonizarea legislației RM cu legislația UE.</p> <p>Se acceptă parțial</p> <p>Noțiunea „importator” a fost ajustată prin prisma prevederilor altor țării.</p> <p>Produsele fertilizante MD pot fi produse și în alte țări, pe când produsele fertilizante UE pot fi produse în Republica Moldova. Astfel, noțiunea de importator descifrează/descrie personalitatea fizică și juridică ce desfășoară acțiuni de import a produselor fertilizante fie UE fie MD.</p> <p>Se acceptă</p>
	<p>5. La art. 3:</p> <p>1) Potrivit art. 36 alin. (1) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern, Guvernul adoptă hotărâri, ordonanțe și dispoziții. În conformitate cu art. 37 alin. (1) din Legea nr. 136/2017, hotărârile se adoptă pentru organizarea executării legilor. Potrivit art. 39 din Legea nr. 136/2017, dispozițiile Guvernului se adoptă pentru organizarea activității interne a Guvernului. Ținând cont de prevederile legale enunțate, la art. 3 alin. (4) din proiect, cuvântul „dispoziții” se va substitui cu cuvântul „hotărâri”.</p> <p>2) Potrivit art. 4 alin. (1) din Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova nr. 595/1999, consimțământul Republicii Moldova de a fi legată printr-un tratat internațional se exprimă prin semnare, schimbul instrumentelor care constituie un tratat, ratificare, acceptare, aprobare sau aderare la acesta ori prin oricare alt mijloc convenit de confirmare formală a</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

	5 consimțămîntului. Având în vedere prevederea legală enunțată, la alin. (4) se va revede referința la tratate.	
	6. La art. 4 alin. (2) lit.a) se va preciza de către cine urmează a fi adoptată lista de identificare a produselor fertilizante MD	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p style="text-align: center;">Conform prevederilor art. 7 alin. (1) <i>Procedura de includere și eliminare a produselor fertilizante de pe lista de identificare se aprobă de către Guvern.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Totodată, conform alin. (6) al aceluiași art. deciziile de includere în Lista de identificare aparține Autorității competente.</i></p>
	<p>7. La art. 5: 1) La alin. (1) alineatul întâi, se va preciza prin ce acte, autoritatea competentă de elaborarea politicilor va aproba și va ajusta Categoriile funcționale de produse pentru produsele fertilizante UE, astfel cum este indicat la art. 42 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2019/1009 pe care îl transpune, ținând cont de sistemul juridic național, or, în cazul transpunerii urmează a fi păstrată esența, semnificația și scopul prevederilor Uniunii Europene.</p> <p>2) Dispoziția de la alin. (1) alineatul al treilea transpune eronat prevederea de la art. 42 alin. (1) subalineatul al treilea din Regulamentul(UE) 2019/1009, or, potrivit articolului enunțat „Comisia adoptă acte delegate pentru a adăuga sau a revizui categorii de materii componente”. Astfel, la alin. (1) subalineatul al treilea din proiect, cuvintele „aprobă sau revizuire/modifică” se vor substitui cu cuvintele „aprobă... pentru a adăuga sau a revizui categorii de materii componente”. În aceeași ordine de idei, se va preciza ce act urmează să probe autoritatea competentă de elaborarea politicilor. Adițional, cuvintele „din categoriile” vor fi succedate de cuvintele „de materii componente”, iar cuvintele „din Categoriile de materii componente” care succed textul „(în sensul Legii nr. 209/2016 privind deșeurile)” se vor exclude.</p> <p>3) La alin. (2) și (3) se va preciza prin ce act național autoritatea competentă de elaborarea politicilor poate să</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p style="text-align: center;">Se acceptă</p>

	<p>aprobe și să modifice Categoriile de materii componente.</p> <p>4) Dispoziția de la art. 5 alin. (5) din proiect transpune dispoziția de la art. 42 alin. (5) din Regulamentul (UE) 2019/1009 în care se face referință la art. 5 alin. (2) din Regulamentul (UE) 1069/2009. La acest aspect, menționăm că la alin. (5), textul „articolul 5 alineatul (2)” se va substitui cu textul art. 7 alin. (3) și (4), or, art. 7 alin. (3) și (4) din Legea nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman transpun art. 5 alin. (2) din Regulamentul (UE) 1069/2009.</p> <p>5) La alin. (5) alineatul al doilea, se vor exclude cuvintele „de la prezentul articol” pentru a asigura conformitatea cu art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, ce prevede că: „În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ sau element structural, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la norma juridică relevantă fără a se preciza că aceasta face parte din același act normativ sau element structural” (obiecție similară și la art. 7 alin. (3), (5), art. 7 alin. (7), art. 10 alin. (2) alineatul al doilea, art. 23 alin. (3)).</p> <p>6) Cuvintele „ia măsurile necesare” se vor substitui cu referința la actele care urmează a fi adoptate de autoritatea competentă de elaborarea politicilor</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă parțial Întrucât alin. 1 a fost ajustat, luare de măsuri necesare prin prisma alin. 6 devin logică ajustarea actelor adoptate de autoritatea competentă de elaborarea politicilor ce țin de Categoriile funcționale de produse Categoriile de materii componente și Cerințe de etichetare pentru produsele fertilizante</p>
	<p>8. La art. 7: 1) La alin. (4), textul „cerințele menționate la alineatul (2) punctul 1 din prezentul articol” se va substitui cu textul „cerințele menționate la alin. (2)”, or, referința la punctul 1 este greșită.</p> <p>2) La alin. (6), sunt utilizate noțiunile „autorității autorizate” și „organismul autorizat”. În conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 100/2017, aceleași</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

	<p>noțiuni se exprimă prin aceiași termeni. Ținând cont de regula enunțată, noțiunile se vor uniformiza.</p> <p>3) Potrivit alin. (6), operatorul economic este informat cu privire la decizia luată de autoritatea competentă. La acest aspect se va reține că decizia luată poate fi contestată în procedura contenciosului administraiv conform Codului administrativ.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial</p> <p style="text-align: center;">Procedura de contestare nu este reglementată întrucât aceste norme sunt deja prevăzute în Codul administrativ nr. 116/2018</p>
	<p>9. La art. 8 alin. (1): 1) Cuvintele „introduc pe piață” vor fi succedate de cuvintele „produse fertilizante”.</p> <p>2) Art. 8 din proiect transpune art. 6 din Regulamentul (UE) 2019/1009 la care se face referință la art. 15 care este transpus prin art. 17 alin. (1) și (2) din proiect. Ținând cont de cele enunțate, la alin. (2), textul „articolul 15” se va substitui cu textul „art. 17 alin. (1) și (2)”.</p> <p>3) La alin. (2) alineatul al doilea, cuvintele „declarație de conformitate” va fi succedată de abrevierea „UE” astfel cum este indicat la art. 6 alin. (2) subalineatul al doilea din Regulamentul (UE) 2019/1009 pe care îl transpune.</p> <p>4) La alin. (4) subalineatul al doilea, cuvintele „declarația de conformitate” vor fi succedate de abrevierea „UE” astfel cum este indicat la art. 6 alin. (3) subalineatul al doilea din Regulamentul (UE) 2019/1009 pe care îl transpune.</p> <p>5) La alin. (5), se vor concretiza „produsele fertilizante” la care se face referință „UE”, sau „MD”, or, în proiect urmează a fi utilizate noțiunile indicate la art. 2. Textul „specificațiilor comune menționate la articolul 14” se va substitui cu textul „specificațiilor comune menționate la art. 16”, or, art. 16 transpune art. 14 la care se face referință la art. 6 alin. (4) din Regulamentul (UE) 2019/1009 transpus prin art. 8 alin. (5) din proiect.</p> <p>6) Se va revizui numerotarea alin. (5), deoarece nu este consecutivă.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p style="text-align: center;">S e acceptă</p> <p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p style="text-align: center;">Se acceptă parțial</p> <p style="text-align: center;">Art. 2 prevede ca noțiune și produsele fertilizante. În cazul alin. (5) sunt reglementate/prevăzute toate produsele fertilizante.</p> <p style="text-align: center;">Se acceptă</p>

	<p>7) La alin. (6), cuvintele „produsului fertilizant” va fi succedat de abrevierea „UE” astfel cum este indicat la art. 6 alin. (9) din Regulamentul (UE) 2019/1009 pe care îl transpune, în cazul în care se referă și la produsele fertilizante MD se va face mențiunea dată (obiecție similară și la alin. (7)).</p> <p>8) La alin. (7), cuvântul „română” va fi precedat de cuvântul „limbă”. 7</p> <p>9) La alin. (8), sintagma „statele membre” se va substitui cu referința la „statele Uniunii Europene”. Ultimul enunț se va revizui în final, or, deși inițial se face referință atât la „produsul fertilizant UE” cât și la „produsul fertilizant MD”, despre care producătorii consideră sau au motive să creadă că prezintă un risc pentru sănătatea și siguranța oamenilor, a animalelor sau a plantelor, sau pentru mediu, ulterior se menționează despre informarea autoritățile naționale competente din statele Uniunii Europene doar despre „produsele fertilizant UE”.</p> <p>10) La alin. (9), cuvintele „în română” se vor substitui cu cuvintele „în limba română”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
	<p>10. La art. 9: 1) Art. 9 transpune art. 7 din Regulamentul (UE) 2019/1009. Ținând cont că, la art. 7 alin. (2) lit. a) din Regulamentul (UE) 2019/1009 este utilizată noțiunea „autoritatea de supraveghere a pieței”, propunem substituirea noțiunii „autorității competente” cu noțiunea „autoritatea de supraveghere a pieței” astfel cum este indicat și la art. 8 alin. (6) din proiect și în Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor. Potrivit notei de fundamentare, pentru a nu admite intervenții repetate și costuri administrative la ajustarea Legii, se propune utilizarea noțiunilor generice ale autorităților, iar Guvernul prin competența sa va stabili statutele acestora și responsabilitățile ce reiese din această lege. La acest aspect, atenționăm că sintagma „autoritatea de</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>supraveghere a pieței” la fel constituie o denumire generică, prin urmare se va examina oportunitatea utilizării noțiunii enunțate în textul legii întrucât denumirea enunțată definește mai clar autoritatea publică la care se face referință (obiecție valabilă și la alin. (10)-(12)).</p> <p>2) La art. 9 alin. (2) lit. a), cuvintele „declarația de conformitate” vor fi succedate de abrevierea „UE”, astfel cum este indicat la art. 7 alin. (2) lit. a) din Regulamentul (UE) 2019/1009 pe care îl transpune.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p>
	<p>11.La art. 10: 1) Cu titlu de obiecție generală, menționăm că potrivit art. 192 alin. (1) din Codul vamal, mărfurile străine destinate comercializării pe piața Republicii Moldova sau uzului personal pe teritoriul vamal fac obiectul punerii în liberă circulație (importului). Ținând cont că „produsele fertilizante MD” sunt produsele fără marcaj CE, rezultă că cuprind și produsele din Republica Moldova. Având în vedere că importul se referă doar la produsele străine, norma de la alin. (1), se va revizui în partea în care face referință la „produsele fertilizante MD”.</p> <p>2) La alin. (3), cuvântul „română” va fi precedat de cuvântul „limbă”, cuvintele „de către” vor fi succedate de cuvintele „utilizatorii finali”, astfel cum este indicat la art. 8 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2019/1009, iar cuvintele „autoritatea în cauză” se vor substitui cu cuvintele „autoritatea de supraveghere a pieței” în vederea respectării condiției preciziei (obiecție valabilă și la alin. (8)). 8</p> <p>3) Ținând cont de prevederile art. 2 din proiect, la alin. (4) se va preciza tipul produselor fertilizante, or, la art. 2 nu este utilizată noțiunea „produs fertilizant”. Cuvântul „română” va fi precedat de cuvântul „limbă” (obiecție valabilă și pentru restul cazurilor similare din proiect), iar cuvintele „autoritatea în cauză” se vor substitui cu cuvintele „utilizatorii finali”, astfel cum este</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p style="text-align: center;">Conform noțiunilor stabilite la art. 2 „introducere pe piață”, reprezintă punerea la dispoziție pe piață pentru prima dată a unui produs fertilizant UE sau produs fertilizant MD, astfel reiese că furnizare a unui produs fertilizant în vederea distribuirii sau utilizării pe piață în cadrul unei activități comerciale, contra cost sau gratuit pentru prima dată. Întrucât importatorii operează cu produse fertilizante MD care au fost fabricate în afara țării, atunci reglementarea suplimentară ar deveni duplicitate prevederilor art. 8 unde este menționată obligația producătorilor și obligațiile înainte de introducere pe piață.</p> <p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p style="text-align: center;">Se acceptă parțial</p> <p style="text-align: center;">Art. 2 are definiția „produs fertilizant” - o substanță, un amestec, un microorganism sau orice alt material, aplicat sau care este destinat să fie aplicat pe plante sau pe rizosfera plantelor sau pe ciuperci sau pe micosfera ciupercilor, sau menit să constituie rizosfera sau micosfera, ca atare sau amestecat cu alt material, în scopul de a le furniza</p>

indicat la art. 8 alin. (4) din Regulamentul (UE) 2019/1009 pe care îl transpune.

4) Norma de la alin. (6) este confuză, or, în condițiile în care art. 10 se referă la importul produselor fertilizante „UE și „MD” nu este clar de ce nu se face referința enunțată și la alin. (6). Prin urmare, se va elucida acest aspect. Totodată, din cuprinsul legii, observăm că condițiile față de „produsele” fertilizante UE” sunt mai stricte în comparație cu „produsele fertilizante MD”, or, potrivit alin. (8) declarația de conformitate este aplicabilă doar în cazul produselor fertilizante UE.

Astfel, ținând cont de obligațiile internaționale asumate de Republica Moldova, de principiile constituționale și de cadrul normativ național ce asigură libera concurență, prevederile din proiect referitoare la tratarea diferențiată a „produselor fertilizante UE/MD” ar fi pasibile de a limita concurența, ar putea diviza piața și ar putea stabili restricții în funcționarea pieței, fapt care poate atrage aplicarea de sancțiuni. Totodată, ținem să menționăm că, intervenția statului prin reglementări ce ar putea limita concurența poate fi admisă cu titlu de excepție, în vederea protejării unui interes public major, doar dacă aceasta este justificată, adecvată, proporțională și necesară. Reieșind din cele expuse, relevăm că, în prezent, cadrul normativ național asigură suficiente instrumente și măsuri de sprijin în vederea susținerii producătorilor autohtoni aliniate la standardele europene și internaționale, ce urmează a fi aplicate eficient, fără a produce efecte adverse asupra competitivității interne și externe a Republicii Moldova.

5) Dispoziția de la alin. (10) în conformitate cu care „Importatorii notifică conform procedurii stabilite la art. 140 din Codul vamal „(Depunerea, modificarea și invalidarea declarației sumare de intrare)” se va revizui prin prisma art. 192 din Codul vamal, or, norma de la art. 140 din Codul vamal nu este incidentă

nutrienți plantelor sau ciupercilor sau de a le îmbunătăți eficiența nutrițională;

Prima parte a alin. 4 a fost ajustat încât să ofere exactitate la ce tipuri de fertilizant se referă. Partea a doua aliniatului se referă expres la *produselor fertilizante neconforme și a rechemărilor produselor fertilizante respective.*

Totodată, din cuprinsul Legii ținem să menționăm că condițiile sunt diferite și nicidecum mai stricte/lejere.

Prevederile alin. (3) art. 8 stabilește este necesară documentația tehnică. Conform definiției „specificației tehnice” - *un document care stabilește cerințele tehnice pe care trebuie să le îndeplinească un produs fertilizant UE sau produs fertilizant MD, procesul său de producție sau metodele sale de prelevare a probelor și de analiză.* În acest sens, declarația de conformitate reiese din posibilitatea liberei circulații și necesitatea unui format tipizat al acesteia, pe când la produsele fertilizante MD această documentație tehnică se va efectua prin prisma prevederilor normelor secundare.

Se acceptă

	<p>importatorului care introduce „produse fertilizante fără marcaj CE” din Republica Moldova.</p> <p>6) Ținând cont că, potrivit alin. (10) „Importatorii notifică și autoritatea competentă”, se va indica pe cine mai notifică importatorii.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p style="text-align: center;">A fost reformulat astfel încât să fie posibil notificare unei singure autorități responsabile.</p>
	<p>12.Art. 11 alin. (2) transpune art. 9 din Regulamentul (UE) 2019/1009, la care se face referință la „informațiile menționate la articolul 6 alineatul (7) sau la articolul 8 alineatul (4)”. Este de menționat că, art. 8 alin. (4) din Regulamentul (UE) 2019/1009 este transpus prin art. 10 alin. (4) din proiect, prin urmare, textul „articolul 8 alineatul (4)” se va substitui cu textul „art. 10 alin. (4)”. Ținând cont că la art. 9 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2019/1009 pe care îl transpune se face referință la „utilizatorii finali din statul membru în care produsul fertilizant UE urmează să fie pus la dispoziție pe piață”, se va examina oportunitatea substituirii textului „autoritatea în cauză conform dispozițiilor de la articolele respective” cu textul „utilizatorii finali din Uniunea Europeană în care produsul fertilizat UE sau produsul fertilizant MD urmează a fi pus la dispoziție pe piață”.</p> <p>Totodată, asupra corectitudinii normei enunțate se va solicita suplimentar expertiza de compatibilitate cu legislația UE efectuată de Centrul de Armonizare a Legislației în condițiile în care „la art. 9 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2019/1009 se face referință doar la „utilizatorii finali din statul membru în care produsul fertilizant UE urmează să fie pus la dispoziție pe piață”, iar în actul normativ național se face referință și la „produs fertilizant MD”.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial</p> <p style="text-align: center;">În contextul expertizei de compatibilitate prevederile normei date sunt interpretate ca condiții de punere la dispoziție pe piața internă, de aceea efectul juridic nu se răsfrânge asupra utilizatorii finali din statele membre ale UE</p>
	<p>13. La art. 12, referința la „importator care introduce pe piață produs fertilizat MD” se va revizui prin prisma art. 192 din Codul vamal, or, sub incidența „produselor fertilizante MD” cad și produsele fertilizante de pe</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p style="text-align: center;">Conform noțiunilor stabilite la art. 2 „introducere pe piață”, reprezintă punerea la dispoziție pe piață pentru prima dată a unui produs fertilizant UE sau produs fertilizant MD, astfel reiese că</p>

	teritoriul Republicii Moldova, iar importul se referă exclusiv la mărfurile străine (obiecție vamală și la art. 13).	furnizare a unui produs fertilizant în vederea distribuirii sau utilizării pe piață în cadrul unei activități comerciale, contra cost sau gratuit pentru prima dată. Întrucât importatorii operează cu produse fertilizante MD care au fost fabricate în afara țării, atunci reglementarea suplimentară ar deveni duplicitate prevederilor art. 8 unde este menționată obligația producătorilor și obligațiile înainte de introducere pe piață.
	14. Ținând cont de noțiunea „autoritatea de supraveghere a pieței” utilizată în Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor, la art. 13, noțiunea „autorității competente” se va substitui cu noțiunea „autorității de supraveghere a pieței” (obiecție valabilă și la art. 14).	Se acceptă
	15. Norma de la art. 15 alin. (1), „standardele care adoptă standarde armonizate” se va revizui prin prisma art. 6 alin. (1) lit. r) din Legea nr. 20/2016 cu privire la standardizarea națională, în conformitate cu care organismul național de standardizare are atribuția de avizare la solicitarea autorităților publice a proiectelor de liste cu standarde moldovenești care adoptă standardele europene armonizate. Întru respectarea condiției preciziei, referința la standardele în cauză se va substitui cu referința la standardele concrete	Nu se acceptă, întrucât articolul 6 alineatul (1) lit. r) din Legea 20/2016 prevede competența organismului național de standardizare de a <i>aviza</i> „proiectelor de liste cu standarde moldovenești care adoptă standardele europene armonizate”. Deci, nu este competența organismului de a <i>adopta</i> standardele armonizate. Or, alineatul (2) al articolului 15 din proiectul de Lege, indică clar că Lista standardelor care <i>adopta</i> standardele armonizate ale a căror numere de referință au fost publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, prevăzute la alin. (1), se <i>elaborează și se aprobă</i> de autoritatea competente de elaborarea politicilor. Astfel că în procesul de elaborare, autoritatea competente de elaborarea politicilor este ținută potrivit articolului invocat să adopte lista/liste cu standarde moldovenești care adoptă standardele europene armonizate cu organismul de standardizare.
	16. Art. 16 alin. (1) din proiect transpune art. 14 din Regulamentul (UE) 2019/1009 în care se face referință la articolul 13 alineatul (2), care este transpus prin art. 15 alin. (3) din proiect. Prin urmare, textul „art. 15 alin. (2)” se va substitui cu textul „art. 15 alin. (3)”.	Se acceptă
	17. La art. 17 alin. (3), cuvintele „tuturor acestor acte” vor fi succedate de cuvintele „ale Uniunii Europene”, iar cuvintele „actele în cauză” vor fi succedate de cuvintele „ale Uniunii Europene și referințele de publicitate ale	Se acceptă

	acestora”, astfel cum este indicat la art. 16 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2019/1009 pe care îl transpune.	
	18. La art. 21, cuvintele „declarația de conformitate” vor fi succedate de abrevierea „UE”, astfel cum este indicat la art. 19 din Regulamentul (UE) 2019/1009 pe care îl transpune.	Se acceptă
	19. La art. 24: 1) Potrivit normelor de tehnică legislativă, trimiterile la prevederile care se propun spre modificare se indică în ordine descrescătoare: articol, alineat, literă (respectiv punct, subpunct etc., pentru alte acte normative). Astfel, textul „alin. (3) art. 23” se va substitui cu textul „art. 23 alin. (3)”. 2) La elaborarea actului normativ se va respecta condiția preciziei, motiv pentru care, se va preciza a cui structură organizatorică urmează a fi ajustată.	Se acceptă
	20. La art. 25: 1) Cuvintele „și celorlalte state membre” se vor substitui cu cuvintele „și celorlalte state ale Uniunii Europene”, or, Republica Moldova nu este stat membru al Uniunii Europene, prin urmare, în cazul transpunerii actelor Uniunii Europene este aplicabilă tehnica de transpunere prin reformulare pentru a proteja ordinea juridică internă și terminologia consacrată. 2) Cuvintele „paginii oficiale” se vor substitui cu cuvintele „paginii web oficiale” în conformitate cu terminologia consacrată în legislație (obiecție valabilă și la art. 44 alin. (3)).	Se acceptă
	21. La art. 26: 1) La alin. (4), sintagma „personal cu funcții de conducere” se va substitui cu sintagma „personal cu funcții de conducere de nivel superior” astfel cum este indicat la art. 24 alin. (4) din Regulamentul (UE) 2019/1009 pe care îl transpune și la art. 8 din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului publicor, or, aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceeași termeni (obiecție valabilă și la alin. (8)).	Se acceptă Se acceptă

2) La alin. (7) lit. c), menționăm că transpunerea prin tehnici de referință este disponibilă doar pentru statele membre ale Uniunii Europene. În cazul Republicii Moldova, trimiterea poate fi făcută doar la actele normative naționale. Din punct de vedere juridic, „legislația UE” este străină pentru persoanele din Republica Moldova și ei nu sunt obligați să o cunoască. În cazul în care se va opta pentru o astfel de tehnică de transpunere, ulterior pot fi ridicate aspecte de constituționalitate. Ținând cont de regula enunțată, sintagma „și a dispozițiilor relevante din legislația de armonizare a Uniunii Europene” se va exclude, iar sintagma „și cadrului normativ” se va substitui cu sintagma „și cadrului normativ național”.

3) Dispoziția de la art. 26 alin. (9) care transpune dispoziția de la art. 24 alin. (9) din Regulamentul(UE) 2019/1009 urmează a fi reformulat ținând cont de tehnica de transpunere prin reformulare. Potrivit art. 24 alin. (9) din Regulamentul (UE) „Organismele de evaluare a conformității încheie o asigurare de răspundere dacă răspunderea nu este asumată de stat în conformitate cu dreptul intern sau dacă statul membru nu este direct responsabil pentru evaluarea conformității”. În acest sens, ținând cont că norma se referă direct la statul membru, asupra oportunității transpunerii enunțate urmează să se pronunțe Centrul de Armonizare a Legislației în calitate de autoritate de resort. Cu titlu de remarcă generală, atenționăm că referința la stat urmează a se concretiza. Mai mult, norma a fost transpusă în mod distorsionat, deviind de la sensul normei prevăzut în Regulamentul (UE).

4) Ținând cont de prevederile Codul administrativ, la alin. (11), cuvintele „deciziile și documentele administrative produse ca rezultat al activității acelu grup” se vor substitui cu cuvintele „actele administrative emise ca rezultat al activității acelu grup”

Se acceptă

Prevederile alin. (9) au fost ajustate și urmează să fie reformulată conform opiniei Centrului de armonizare a legislației

Se acceptă

	<p>22. La art. 27, atragem atenția că în condițiile în care Republica Moldova nu este stat al Uniunii Europene, referința la „criteriile prevăzute la standardele armonizate UE sau de o parte a acestora” se va substitui cu referința la „criteriile prevăzute la standardele moldovenești” care adoptă standardele europene armonizate (a se vedea art. 6 alin. (1) lit. r) din Legea nr. 20/2016).</p>	<p>Nu se acceptă, întrucât articolul 6 alineatul (1) lit. r) din Legea 20/2016 prevede competența organismului național de standardizare de a <i>aviza</i> „proiectelor de liste cu standarde moldovenești care adoptă standardele europene armonizate”. Deci, nu este competența organismului de a <i>adopta</i> standardele armonizate. Or, alineatul (2) al articolului 15 din proiectul de Lege, indică clar că Lista standardelor care <i>adopta</i> standardele armonizate ale a căror numere de referință au fost publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, prevăzute la alin. (1), se <i>elaborează și se aprobă</i> de autoritatea competente de elaborarea politicilor. Astfel că în procesul de elaborare, autoritatea competente de elaborarea politicilor este ținută potrivit articolului invocat să adopte lista/liste cu standarde moldovenești care adoptă standardele europene armonizate cu organismul de standardizare.</p>
	<p>23. La art. 30: 1) Art. 30 alin. (2) din proiect transpune art. 28 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2019/1009, în conformitate cu care autoritatea de notificare „le notifică Comisiei și celorlalte state membre folosind instrumentul de notificare electronică dezvoltat și gestionat de Comisie”. Ținând cont de norma enunțată, la art. 30 alin. (2) din proiect, cuvintele „la cerere” se vor exclude.</p> <p>2) Ținând cont de tehnica de transpunere prin reformulare, la alin. (4) și (5) cuvintele „celorlalte state membre” se vor substitui cu cuvintele „celelalte state ale Uniunii Europene”</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

	<p>24. Art. 31 transpune art. 29 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2019/1009, în conformitate cu care „Comisia pune la dispoziția publicului lista cu organismele notificate în baza prezentului regulament, inclusiv numerele de identificare care le-au fost atribuite și activitățile pentru care au fost notificate”. Întru asigurarea unei transpuneri corecte, cu titlu de recomandare propunem următoarea redacție: „Lista cu organismele notificate, inclusiv numerele de identificare care le-au fost atribuite și activitățile pentru care au fost notificate este pusă la dispoziția publicului și actualizată de către autoritatea de notificare”.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>25. La art. 32: 1) Dispoziția de la art. 32 din proiect, în conformitate cu care organismul național de acreditare care a constatat sau a fost informat că un organism notificat nu mai îndeplinește cerințele prevăzute la art. 26 sau că nu își îndeplinește obligațiile informează autoritatea de notificare se va revizui prin prisma art. 23 din proiect în conformitate cu care Organismul național de acreditare este autoritatea responsabilă de notificare, stabilire și îndeplinire a procedurilor necesare pentru evaluarea și notificarea organismelor de evaluare a conformității. Ținând cont că, organismul național de acreditare este autoritatea responsabilă de notificare, rezultă că organismul național de acreditare nu se poate informa pe sine însuși, prin urmare se va examina oportunitatea substituirii referinței la „autorității de notificare” cu referința la „organismul notificat”. Referința la „state membre” se va substitui cu referința la „state membre ale Uniunii Europene”.</p> <p>2) În aceeași ordine de idei, se va revizui prevederea de la alin. (2), or, organismul național de acreditare care este autoritatea responsabilă de notificare nu poate pune la dispoziția autorității de notificare dosarele organismului notificat care și-a încetat activitatea,</p>	<p>Se acceptă</p> <p>A fost ajustat prevederile alin. (1) art. 23, prin care Autoritatea de notificare a redevenit Autorității competente de elaborarea politicilor, respectând prevederile Reg. UE.</p>

	deoarece ar rezulta că „organismul național de acreditare” și-ar pune la dispoziția proprie dosarele organismului notificat. Sintagma „autorităților de notificare și competente” este ambiguă, prin urmare se va revizui. În cazul în care dosarele urmează a fi puse la dispoziția autorității competente se va face referință la „autoritatea de supraveghere a pieței”	
	26. La art. 33: 1) Având în vedere prevederile art. 6 alin. (1) lit. r) din Legea nr. 100/2017, la art. 33 alin. (3), referința la „standardele armonizate corespunzător” se va substitui cu referința la „standarde moldovenești care adoptă standardele europene armonizate”. 2) Textul „specificatiile tehnice menționate la art. 14” se va substitui cu textul „specificatiile tehnice menționate la art. 16”.	Nu se acceptă, întrucât articolul 6 alineatul (1) lit. r) din Legea 20/2016 prevede competența organismului național de standardizare de a <i>aviza</i> „proiectelor de liste cu standarde moldovenești care adoptă standardele europene armonizate”. Deci, nu este competența organismului de a <i>adopta</i> standardele armonizate. Or, alineatul (2) al articolului 15 din proiectul de Lege, indică clar că Lista standardelor care <i>adopta</i> standardele armonizate ale a căror numere de referință au fost publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, prevăzute la alin. (1), se <i>elaborează și se aprobă</i> de autoritatea competente de elaborarea politicilor. Astfel că în procesul de elaborare, autoritatea competente de elaborarea politicilor este ținută potrivit articolului invocat să avizeze lista/liste cu standarde moldovenești care adoptă standardele europene armonizate cu organismul de standardizare.
	27. La art. 34, cuvintele „sau altor prevederi legale de drept civil” se vor exclude deoarece sunt greșite, or, actele administrative pot fi contestate în ordinea contenciosului administrativ.	Se acceptă.
	28. Prevederea de la art. 36 din proiect transpune prevederea de la art. 36 din Regulamentul (UE) 2019/1009 în conformitate cu care „Comisia se asigură că între organismele notificate în temeiul prezentului regulament se stabilește și funcționează în mod corespunzător o coordonare și cooperare adecvate, sub forma unui grup sectorial al organismelor notificate”. Astfel, întru asigurarea unei transpuneri corecte, la art. 36 alineatul întâi propunem următoarea redacție: „Organismele notificate, în temeiul prezentei Legi, cooperează sub forma unui grup sectorial al organismelor notificate”.	Se acceptă parțial A fost formulat astfel încât cooperare să fie efectuată pe platforma creată de Comisia Europeană, ori prin acceptarea propunerii s-ar distorsiona mesajul de cooperare și coordonare între organismele notificate.

	<p>29. Denumirea capitolului V din proiect se va ajusta la denumirea Capitolului V indicat în Regulamentul (UE) 2019/1009 ținând cont de tehnica de transpunere prin reformulare și va avea următorul cuprins: „Capitolul V Supravegherea pieței Republicii Moldova și controlul produselor fertilizante care intră pe piața Republicii Moldova și procedura de salvagardare la nivelul Republicii Moldova”.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>30. În aceeași ordine de idei, se va ajusta denumirea art. 37, care va avea următorul cuprins: „Articolul 37 „Supravegherea pieței Republicii Moldova și 13 controlul produselor fertilizante ale Republicii Moldova care intră pe piața Republicii Moldova”.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>31. Dispoziția de la art. 37 alin. (1) pct. 2) enunțul al doilea, în conformitate cu care „În cazurile în care nu există un standard aprobat care să reglementeze metoda de testare, conformitatea produsului fertilizant se bazează pe protocolul de testare al unui laborator neacreditat;” se va revizui prin prisma art. 24 alin. (2) din Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor în conformitate cu care „(2) Pentru testarea unor categorii specifice de produse sau pentru riscuri specifice legate de o categorie de produse ori pentru produse pentru care capacitatea de testare lipsește sau nu este suficientă, autoritățile de supraveghere a pieței apelează la laboratoare de încercări acreditate de organismele naționale de acreditare semnatare ale Acordului de recunoaștere multilaterală cu Cooperarea Europeană pentru Acreditare”, or, în redacția actuală, prevederea din proiect contravine prevederilor legale existente.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>32. La art. 38: 1) În conformitate cu art. 51 alin. (2) din Legea nr. 100/2017, denumirea articolului exprimă succint obiectul de reglementare. Prin urmare, la denumirea art. 38, cuvântul „procedura” va fi succedat de cuvintele „la nivel național”. Suplimentar, cuvintele</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>„produselor fertilizante UE” vor fi succedate de cuvintele „sau produselor fertilizante MD”.</p> <p>2) Din considerentele expuse anterior în textul din raportul de expertiză juridică, la alin. (1), (2), (4), (5) sintagma „autoritatea competenetă” se va substitui cu sintagma „autoritatea de supraveghere a pieței”.</p> <p>3) Odată ce unele puncte au fost preluate <i>ad litteram</i>, acestea urmează a fi revizuite atât din punct de vedere al raportării la legislația națională, precum și din punct de vedere al expunerii urmând a i se atribui un caracter concis și concret, astfel, la alin. (1) alineatul al doilea, alineatul (4), alineatul (6), cuvintele „primul paragraf” se vor substitui cu cuvintele „primul alineat”.</p> <p>4) La alin. (2), cuvintele „state membre” se vor substitui cu cuvintele „state membre ale Uniunii Europene” (obiecție valabilă și la alin. (4), (6)).</p> <p>5) La alin. (4), cuvintele „a restrânge punerea la dispoziție pe piață” vor fi succedate de cuvintele „a produselor fertilizante UE sau MD”, iar cuvintele „pentru a retrage produsele fertilizante UE” vor fi succedate de cuvintele „sau produsele fertilizante MD”. Pentru a asigura principiul echității, considerăm oportun ca măsuri similare măsurilor indicate la alin. (4) sub alineatul al doilea-alin. (7) urmează a fi inserate și cu privire la „produsele fertilizante MD”, or, în redacția actuală se atestă măsuri mai exigente față de „produsele fertilizante UE” decât față de „produsele fertilizante „MD”, ceea ce contravine principiul concurenței. Potrivit angajamentelor asumate de Republica Moldova prin Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și Statele Membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014, în temeiul art. 334, părțile au recunoscut faptul că, practicile comerciale anticoncurențiale sunt susceptibile de a denatura buna funcționare a piețelor și</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă parțial</p> <p>Întrucât tipurile de produse fitosanitare sunt diferite, iar relațiile dintre organismele notificate și autoritățile nu sunt identice, stabilirea de codiții similare ar exceda norma dreptului intern fără un acord în acest sens. Totodată produsele fertilizante MD pot fi produse în afara spațiului UE sau al Republicii Moldova, de aceea este necesară condiția ca acestea să fie incluse în lista de identificare</p>
--	---	--

	<p>de a reduce avantajele liberalizării schimburilor comerciale. De asemenea, în temeiul alin. (1) al art. 335 din Acordul de Asociere RM-UE, Republica Moldova s-a obligat să mențină pe teritoriul său o legislație cuprinzătoare în materie de concurență, iar conform alin. (3) al aceluiași articol, a recunoscut importanța aplicării legislației în materie de concurență într-un mod transparent și nediscriminatoriu, cu respectarea principiilor de echitate procedurală și a drepturilor de apărare ale întreprinderilor implicate. Totodată, ținem să menționăm că, intervenția statului prin reglementări ce ar putea limita concurența poate fi admisă cu titlu de excepție, în vederea protejării unui interes public major, doar dacă aceasta este justificată, adecvată, proporțională și necesară. Reieșind din cele expuse, relevăm că, în prezent, cadrul normativ național asigură suficiente instrumente și măsuri de sprijin în vederea susținerii producătorilor autohtoni și/sau a întreprinderilor micro, mici și mijlocii, aliniat la standardele europene și internaționale, ce urmează a fi aplicate eficient, asigurate de Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, Legea nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural și alte acte normative, fără a produce efecte adverse asupra competitivității interne și externe a Republicii Moldova.</p>	
	<p>33. La art. 39: 1) La denumirea art. 39, se va indica tipul produselor fertilizante „UE/MD”, similar cum este indicat la art. 40 din Regulamentul (UE) 2019/1009. 2) La cuprinsul care se propune la alin. (1), textul „articolul 37 alineatul (1)” se va substitui cu textul „art. 38 alin. (1)”, or, art. 38 alin. (1) din proiect transpune art. 38 alin. (1), la care se face referință la art. 40 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2019/1009 transpus prin art. 39 din proiect.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

	<p>3) La alin. (2) și (3), noțiunea „autoritatea competentă” se va substitui cu noțiunea „autoritatea de supraveghere a pieței”.</p> <p>4) La alin. (3), referința la „statele membre” se va substitui cu referința la „statele membre ale Uniunii Europene”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
	<p>34. La art. 40: 1) Art. 40 alin. (1) transpune art. 41 din Regulamentul (UE) 2019/1009. Prin urmare, la alin. (1), textul „articolul 37” se va substitui cu textul „art. 38”, or, art. 38 transpune art. 38 la care se face referință la art. 41 din Regulamentul (UE) 2019/1009 transpus prin art. 40 din proiect. 15</p> <p>2) La alin. (1) lit. b), cuvintele „declarația de conformitate” vor fi succedate de abrevierea „UE” astfel cum este indicat la art. 41 alin. (1) lit. (c) din Regulamentul (UE) 2019/1009 pe care îl transpune.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
	<p>35. La alin. (2), cuvintele „autoritatea competentă” se vor substitui cu cuvintele „autoritatea de supraveghere a pieței”.</p>	<p>Se acceptă</p>
	<p>36. La art. 41: 1) Se va revizui prevederea de la alin. (1), în conformitate cu care transportul și depozitarea produselor fertilizante UE și a produselor fertilizante MD se efectuează în conformitate cu prevederile fișei cu date de securitate, reglementată de Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice, deoarece Regulamentul (UE) 2019/1009 nu conține prevederi în acest sens.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Pentru a asigura principiul principiului de <i>oportunitate, coerență, consecutivitate, stabilitate și predictibilitatea normelor juridice</i>, astfel cum este prevăzut la art. 3 al Legii 100/2017 privind actele normative, normele date vin întru atingerea obiectivelor prezentelor prevederi.</p> <p>Totodată, în temeiul alin (1) și (2) art. 5 al Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, a principiului de previzibilitatea reglementării activității de întreprinzător și, întrucât, sunt stabilite limite de reglementare pentru Guvern și/sau autorităților administrației publice, prevederile proiectului dat poate fi transpus prin intermediul unei Legi.</p> <p>Totodată, întru respectarea prevederilor art. 14 al aceleiași Legi, proiectul dat stabilește norme primare, care la fel pot fi stabilite la nivelul Legii.</p>

	<p>2) Cuvintele „sau condițiilor generale” se vor substitui cu cuvintele „sau în conformitate cu condițiile generale”.</p> <p>3) La alin. (2), cuvintele „autoritatea competentă” se vor substitui cu cuvintele „autoritatea de supraveghere a pieței”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
	<p>37. La art. 42: 1) Cu titlu de obiecție generală, menționăm că Regulamentul(UE) 2019/1009, nu conține prevederi cu privire la „listele de identificare”, prin urmare se va elucida acest aspect. Mai mult, potrivit notei de fundamentare, regimul juridic al „produselor fertilizante care nu au marcajul CE” este reglementat prin definirea ca produse fertilizante MD. În vederea punerii la dispoziție pe piață sau introducerii pe piață, „produsele fertilizante MD din producția internă sau din import”, acestea trebuie să corespundă criteriilor pentru a fi incluse în lista de identificare. Deși potrivit notei de fundamentare, criteriile sunt planificate a fi preluate din Anexele I și II la Regulamentul UE 2019/1009 nu considerăm relevante dispozițiile expuse la art. 42 alin. (2) din proiect, în conformitate cu care atât „produsele fertilizante MD” cât și „produsele fertilizante UE” urmează a fi incluse în lista de identificare. Având în vedere cele expuse, dispozițiile de la alin. (1)-(4) urmează a fi revizuite.</p> <p>2) La alin. (2), remarcăm că, factura nu mai este document primar cu regim fiscal (a se vedea Hotărârea Guvernului nr. 238/2017 cu privire la modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 294 din 17 martie 1998). Concomitent, la pct. 6 al Ordinului ministrului finanțelor nr. 118/2017 s-a stabilit că „Se permite utilizarea formularelor tipizate de document primar cu regim special „factura fiscală” și „factura”, executate tipografic, valabile până la intrarea în vigoare a prezentului Ordin, până la epuizarea totală a stocurilor aflate la entități și Serviciul Fiscal de Stat.” Prin urmare,</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Reformulat conform HG nr. 294/1198.</p>

	<p>asupra corectitudinii folosirii termenului „factură” este important de a consulta opinia Ministerului Finanțelor (Serviciului Fiscal de Stat).</p> <p>3) Având în vedere prevederile art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, la alin. (3), cuvintele „din prezentul articol” se vor exclude ca fiind excedente.</p> <p>4) Dispoziția de la alin. (5), în conformitate cu care „(5) Guvernul, după caz aprobă condițiile de utilizare a produselor fertilizante” urmează a fi revizuită, or, legea trebuie să conțină norme concrete, iar în redacția actuală norma este ambiguă. Astfel, în proiect trebuie să fie clar stabilită autoritatea care aprobă condițiile de utilizare a produselor fertilizante cu precizarea acestora „UE”, „MD”.</p> <p>5) La alin. (6), cuvintele „autoritatea competentă” se vor substitui cu cuvintele „autoritatea de supraveghere a pieței”.</p> <p>6) La alin. (8) și (9), pentru un spor de precizie referința la „Regulamentul combaterii poluării apelor cu nitrați proveniți din agricultură” se va completa cu cuvintele „aprobat de Guvern” (obiecție valabilă și la art. 46 alin. (2)).</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p style="text-align: center;">Se acceptă parțial</p> <p style="text-align: center;">Întrucât în noțiuni sunt definite produsele fertilizante, condițiile de utilizare nu necesită a fi divizate după apartenența la tipul de apartenență ale acestora la produse fertilizante MD sau UE dar după grupurile de materii componente ș.a.</p> <p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p style="text-align: center;">Se acceptă</p>
	<p>38.La art. 43: 1) Cu privire la contravențiile prevăzute la art. 43 „Articolul 43. Încălcarea normelor de fabricare, import, transportare, depozitare, comercializare și utilizare a produselor fertilizante” menționăm că contravențiile prevăzute în proiectul legii sunt indicate în Codul contravențional la art. 189³ -189⁶ doar că se face referință la „produsele de uz fitosanitar” și nu la „produsele fertilizante”. În contextul adresei Guvernului nr. 1506-686 din 13 septembrie 2016, ținem să menționăm că, prezentarea propunerilor, ce vizează amendarea Codului contravențional, urmează a fi remise în adresa Ministerului Justiției, care va asigura elaborarea și definitivarea proiectului unic de modificare și completare a Codului contravențional, cu</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p style="text-align: center;">Art. 43 a fost reformulat: <i>Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea contravențională, în conformitate cu legislația.</i></p>

	promovarea ulterioară a acestuia. În contextul celor, menționate, art. 43 se va exclude din proiectul legii.	
	39. La denumirea Capitolului VII și a art. 44, cuvintele „Dispoziții tranzitorii și finale” se vor substitui cu cuvintele „Dispoziții finale și tranzitorii”.	Se acceptă
	40. La art. 44: 1) Potrivit art. 44 din proiect, „Punerea la dispoziție pe piață a produselor care au fost introduse pe piață ca îngrășăminte și sunt marcate cu mențiunea „îngrășământ CE” în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 înainte de intrarea în vigoare a prezentei Legi nu este restricționată”. Cu privire la norma enunțată, reiterăm că tehnica de transpunere prin tehnici de referință la un act al Uniunii Europene este disponibilă doar pentru statele membre ale Uniunii Europene. În cazul Republicii Moldova, trimiterea poate fi făcută doar la actele normative naționale. Din punct de vedere juridic legislația națională este una străină pentru persoanele din Republica Moldova și ei nu sunt obligați să o cunoască. În cazul în care se va opta pentru o astfel de tehnică de transpunere, ulterior pot fi ridicate aspecte de constituționalitate. Mai mult din punct de vedere practic, ar fi dificil și chiar imposibil de desfășurat o activitate în Republica Moldova în cazul în care un act normativ pe care trebuie să-l respecti nu ar fi publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Prin urmare, această tehnică de armonizare urmează a fi evitată în cazul Republicii Moldova.	Se acceptă
	2) La alin. (3), cuvintele „autoritatea competentă” se vor substitui cu cuvintele „autoritatea de supravegherea pieței”	Se acceptă
	3) La alin. (4) se va preciza ce ar urma să se afle în tranzit sau în apele neutre, or, în redacția actuală norma este ambiguă.	Se acceptă
	4) La alin. (5), cuvintele „de la data publicării prezentei legi” vor fi succedat de cuvintele „în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.	Se acceptă

	<p>5) Norma de la alin. (6) în conformitate cu care „Guvernul în termen de 12 luni de la data publicării prezentei legi vă înainta o propunere privind de modificare a Codului Contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 cu privire la regimul sancțiunilor care se aplică în cazul nerespectării dispozițiilor prezentei Legi” se va exclude ca fiind superfluu. Totodată, reiterăm că propunerile privind modificarea Codului contravențional urmează a fi remise Ministerului Justiției care va asigura elaborarea și definitivarea proiectului unic de modificare și completare a Codului contravențional, cu promovarea ulterioară a acestuia.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Conform principiilor activității de legiferare prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. d) este necesar respectarea de <i>oportunitate, coerența, consecutivitatea, stabilitatea și predictibilitatea normelor juridice.</i></p> <p>Astfel, după stabilirea ce norme constitui încălcări, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare va înainta propuneri către Ministerul Justiției pentru ajustarea Codului Contravențional al RM.</p> <p>În acest sens au fost stabilite prevederi la art. 44 alin. (6).</p> <p>Totodată, conform art. 5 al Legii nr. 136/2017 cu privire la Guvern (...), Guvernul exercită și funcția de reglementare, prin care se asigură elaborarea și aprobarea cadrului normativ și instituțional necesar realizării programului de activitate al Guvernului și <i>organizării executării legilor.</i></p> <p>Art. 43 a fost reformulat: <i>Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea contravențională, în conformitate cu legislația.</i></p>
	<p>41. La art. 45: 1) La alin. (1) se vor exclude cuvintele „Lista domeniilor reglementate din”, iar cuvintele „și va avea” se vor substitui cu prepoziția „cu”.</p> <p>2) La alin. (2), textul „Domeniile reglementate (grupurile de produse) ale Listei domeniilor/categoriilor de produse reglementate, a autorităților de reglementare și a autorităților de supraveghere a pieței adoptate prin” se va exclude ca fiind excedent cu ajustarea ulterioară a textului. Totodată, la Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor se va indica sursa publicării.</p> <p>3) La referința la Legea nr. 119/ 2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți se va indica sursa publicării. Totodată, modificările se vor indica la un singur alineat la subaliniate distincte.</p> <p>4) La alin. (4) prin care se propune modificarea cuvintelor „și fertilizanți” la orice formă gramaticală, menționăm că în textul Legii nr. 119/2004 sunt utilizate și cuvintele „și cu fertilizanți”, „și a fertilizanților”, „fertilizanți”, „de fertilizanți”, „unor fertilizanți”, etc.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

	<p>Prin urmare, mențiunea de la alin. (4) se va ajusta corespunzător.</p> <p>5) Potrivit normelor de tehnică legislativă, când modificarea presupune o substituie utilizăm termenul „cuvânt” respectiv, „cuvinte” – dacă în structura vizată nu sunt prezente și alte semne grafice (cifră, virgulă, paranteze, ghilimele, bară oblică); „text”- dacă structura e formată dintr-un cuvânt/cuvinte și cel puțin un semn grafic. Ținând cont de regula enunțată, la alin. (4), termenul „textul” se va substitui cu „cuvintele”.</p> <p>6) Prin proiect se propune modificarea art. 7 alin. (3) și (4) din Legea nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman. La acest aspect, menționăm că între semnele citării, alin. (4) a fost numerotat greșit cu alin. (6), prin urmare se va rectifica numerotarea alineatului.</p> <p>7) La alin. (6), la referința la Legea nr. 403/2023 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și pentru modificarea unor acte normative se va indica sursa publicării.</p> <p>8) Potrivit normelor de tehnică legislativă, în cazul operațiunii de completare cu un element structural nou se va utiliza sintagma „... se completează cu „...” cu următorul cuprins:”. În aceeași ordine de idei, menționăm că în conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 100/2017, verbele se utilizează, de regulă, la timpul prezent. Ținând cont de regulile enunțate, lit. b) va avea următorul cuprins: „b) Articolul 57 se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:”.</p> <p>9) Potrivit alin. (7), „(7) Prevederile privind produsele fertilizante UE se vor aplica până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană”. Din prevederea legală enunțată, rezultă că doar „produsele fertilizate UE” se vor aplica până la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, dar nu și</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>La ajustarea textului de la alin. (4) au fost identificate și semne grafice, de aceea întru respectarea tehnicii legislative și a recomandării s-a păstrat „textul”.</p> <p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Conform Expertizei de compatibilitate (...) la data aderării la UE, prevederile Regulamentului UE vor deveni direct aplicabile prevederile Reg. UE, astfel se vor reglementa doar produsele fertilizante UE.</p>
--	--	--

	<p>„produsele fertilizante MD”. La acest aspect, reîterăm că țările în proces de aderare la Uniunea Europeană sunt obligate să abroge actele juridice interne care transpun regulamente odată cu aderarea la Uniunea Europeană, păstrând dispozițiile referitoare la penalități, instituții și măsurile de punere în aplicare. Prin urmare, este necesar de a ține evidența transpunerii regulamentelor, ce va permite abrogarea facilă a dispozițiilor regulamentelor după aderarea la Uniunea Europeană. Astfel, după aderare, legislația națională care asigură transpunerea regulamentelor Uniunii Europene sau a unor prevederi ale acestora urmează a fi abrogată, deși prevederile de punere în aplicare și de sancționare vor trebui să rămână în vigoare. La acest aspect, menționăm că urmează a fi evitată „suprareglementarea” (așa-numitul „gold-plating”) depășirea cerințelor și scopului actului Uniunii Europene, atunci când acesta nu prevede posibilitatea stabilirii unor reglementări suplimentare sau cerințe mai stricte în legislația națională. Având în vedere obiecția expusă, cuvintele „produsele fertilizante UE” vor fi succedate de cuvintele „produsele fertilizante MD”.</p>	<p>Potrivit Notei de fundamentare, atât vechi Regulamentul (CE) nr. 2003/2003 dar și Regulamentul UE 2019/10098 nu împiedică punerea la dispoziție pe piața internă a îngrășămintelor nearmonizate, în conformitate cu dreptul intern și cu normele generale privind libera circulație din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Aceste prevederi au fost preluate din pct. (5) al clauzei de adoptare a Regulamentului UE 2019/1009. Mai mult ca atât, același punct mai prevede că <i>Având în vedere caracterul local pronunțat al anumitor piețe de produse, această posibilitate ar trebui să fie menținută. Respectarea normelor armonizate ar trebui așadar să rămână opțională și să fie necesară numai pentru produsele, destinate să furnizeze plantelor nutrienți sau să îmbunătățească eficiența nutrițională a plantelor, care poartă marcajul CE atunci când sunt puse la dispoziție pe piață. Prin urmare, prezentul regulament nu ar trebui să se aplice produselor care nu poartă marcajul CE atunci când sunt puse la dispoziție pe piață.</i></p> <p>Articolul 3 alineatul (1) din Regulamentul UE 2019/1009 stabilește că „Statele membre nu împiedică, din motive referitoare la compoziție, etichetare sau alte aspecte menționate în prezentul regulament, punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante UE care sunt în conformitate cu prezentul regulament.” Din utilizarea expresiei „nu împiedică”, deducem că prin Regulamentul dat nu se reglementează cerințele de calitate față de toate produsele fertilizante plasate pe piața Uniunii Europene, acesta se limitează a reglementa doar cerințele de calitate pentru acelea produse fertilizante pe care producătorul dorește să le certifice cu marcaj CE.</p>
--	---	---